

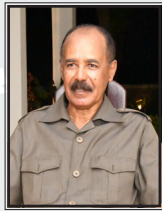
ገጽ 3

ቃለ-መጠይቅ

ገጽ 4

ቃለ-መጠይቅ

ገጽ 6

ዳግማይ ተፈጠረ

ገጽ 8

ቃለ-መጠይቅ

ገጽ 9

ሐበንን የውሃን ስን ዝነአድ ብቅዓት ኣርእዮም

ፕረዚደንት ኢሳይያስ፡ ኣብ ዘቤታዊ ምዕባለታት ዘተኮረ ቃለ-መጠይቅ ኣካይዶ

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ከም መቐጸልታ ናይቲ ብ7 ለዩቲት ንምስፋት ውሕጢ ሃገር ዝዘገየ ኣብ ዘዋወሩ ምዕባለታትን ጽልዋኡን ዘተኮረ እዋናዊ ቃለ-መጠይቅ፡ ብ9 ለዩቲት እውን ኣብ ዘቤታዊ ጉዳያት መብርሂ ሂሰ።

ኣብቲ ካልኣይ ክፍል ቃለ-መጠይቅ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣብ ከታታት ደሞዩ መዝበ ኣባይቲ ወፍራን ካልኣን መለሰ።

ደሞዩ ስራሕተኛታት መግለጺ ኣብ ዝምልከት ኣብ ድሕሪ ሓርነት ጀሚሩ ንዝወሰነ ዘገየ ደሞዩ ስራሕተኛታት መግለጺ - ብመገደር ክብሪ ዋጋ መገደር፡ ስሞዊ ምገዳ ጠቐሰ። ከምኡ ኣሉ ክቐጽል ስብዒኡል ምስ ምቕደር ሓደሽ ባጠራ፡ ስርዓት-ደሞዩ መድረኽ ብመድረኽ ክመላጽግ ከምእተወሰዱ ንኹሉ መግዚራ ርጃሕታት ዘምልኡ ስርዓት-ደሞዩ ናይ መወጃታ መልክዑ ክኸብ ዝኸነ ከኣ ቦቲ ዝተሓተ ንምጀማር ኣብ 1800 ክኸብ 4000 ዝዘርጋሕ 5 መሳልዘለዎ መሆኑ ደሞዩ ሲቪልዊ ኣገልግሎትን ስራሕተኛታት ከምዘተኣታተዉ ኣረጋገጹ።

እዚ እውን እንተኾነ ኣብቲ ቀዳማይ

ታሕተዋይ መሳልዩ ናይ ትግብሩ ሃጻኣት ከምዘደንኩ ብምስፋር ኣብ 2020 ምስተኸኸል ክምረሉ ምዃኑ ኣገዝዘ። እቲ ምስተኸኸል ኣብ 2018 ጀሚሩ ከምዘመር ተሓሰቡ ወሓሉል ክፍሉት እውን ክመገብ ምዃኑ ኣፍሊጠ።

መደባዊ ተግባር ስራሕን ካልኣን ኣብ ግምት ዘእተወ ናይ መወጃታ ቅርጺ ስርዓት ደሞዩ መጽናዕቲ ክምረሉ ምጽኳሩ ከታታት ኣፍራይቲን ዕብዮት ቁጠባን ኣብ ግምት ብምእታው ኣብ ቀጻሊ ክትግበር ምዃኑን ሓቢሩ።

ጽኑ መዝበ ኣባይቲ ብምልከት ፕረዚደንት ኢሳይያስ ንምፍታሖ ብወሕደዊ ዓቕምን ናይ ደገ ከተገብሩትን ከምእተፈተዙ ዝተጀመረ ግን ከኣ ዘይተወደአ መደባዊ ምህደን ጠንቁ ንምፍላጥ ዝተገብረ ጻህጻን ከምዘሎን ገለጹ።

ኣብ መጻሕፍት 2020 ክኸብ 2021 ብወሕደዊን ዘዋወሩ ምስተኸኸሉ ከኣ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ክወን ንምግባርም ሰብኣዊ ዓቕሙ ዋራ ነበሩትን ማሕበራትን ምርግጽ ወኪ ምዃኑ ኣረጋገጹ።

ባይቶ ዞባ ደቡብ “ዕዝብ ተሳኽፎ ንምውሓስ ሰላምን ምዕባለን” ኣብ ትሕት፡ ዝበል ቲም፡ ብ6 ለዩቲት - መበል 19 ሰራዕ ኣኹብኡ ኣብ ከተማ መንደራራ ኣቃሂዑ።

ኣራመገበር ባይቶ መምህር ወልደይ ገብረ፡ ህዝቢ ምዕራይ ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ምስደራን ቁጠባዊ ዕብዮትን ከምዘርከብኩ ኣብ ከሉ ሃገራውን ዞገውን ዕምማን ከምዘተኣታተዉ ንምግባር - ተልእኾ ኣባላት ባይቶ ብካፊሻ ደማ ናይ ከሉም ኣባላት መግለጺ ምዃኑ ኣገዝዘ።

መምህር ወልደይ፡ ኣብ ዝተሓረዘ ዓመት ኣብ ልዕሊ ሕርሻ ንዝገጠመ ባህርያዊ ሓደጋታት ዝፍብ - ጸደቅ ማዕጸድን ወራር ኣገደባን ንምግባር፡ ብምውህደር ሓደጋታት ምክልኻል፡ ማሕበራ ሕርሻን ምምሕዳራትን ንዝተወሰደ ዕወት ሰነዎትታት ኣመሰገኑ።

ኣመሓዳሪ ዞባ ደቡብ ኣቶ ሃብተኣብ ተሳፋጽዮን ደሞዩ ኣብ ዝተሓረዘ ዓመት ኣብ ንኡሳን ዞባታት ኣብ ዝፍረቡ ጉዳያት ህዝቢ እየም

ባይቶ ዞባ ደቡብ፡ መበል 19 ሰራዕ ኣኹብኡ ኣካይዶ

ልዕሊ 72 ሚኒስትራት ከምእተፈትሑ፡ ልዕሊ ፍርቂ ህዝቢ፡ ዞባ ዝተሳተፎ ወራር ምዕቃብ ማይን ሓመድን ምጽጋን ጽርግያታትን ራህያታትን ከምእተሓሰበ ገለጹ።

ምእከብ ግብረ ሕርሻ-ገጠርን እንኳን ዘቤትን ከምቲ ዝድለ ከምዘይተሓሰበ ገደብ ኣቶ

ሃብተኣብ ፋላላት ኣኹባብን ብኣኣም ዝሰብ ሕማም ዕቡድ ከልቢን ንምውጋድ ብዕቡብ ደሳርሓሉ ከምዘሎ ሓቢሩ።

ኣባላት ባይቶ ብካፊራቲ ክፍሉታት ዞቲ ጨናፍር ማሕበራትን ማሕበራትን ኣባላት ጸጥታን ንዝፍረበ ጽብዓት

ድሕሪ ምስግራ ኣብ ኣገልግሎት መግባቢያን መራኸቢታትን ትሓት ጥዕና፡ ሕርሻዊ ንዋራታት፡ ዋጋታት ሃለኻትን ክራይ መዝበ ኣባይትን ንዝርእዩ ሕጽራታትን ጉድለታትን ብዕምቁት ዘተግምሉ።

ኣብ መወጃታ፡ ምሩጽ ዘርኢ ስርዓይን ድንኸን ጽቡቕ ውጽኢት

ሰለዝበ - ማሕበራ ሕርሻ ንዝርጋሐኡ ክጽዕር ብተዋገዎ ዓድታት ዝህጹን ዝጽኹን ጽርግያታት ብማሕበራት ክድገዱ ተሳኽፎ ህዝቢ ኣብ ልምዓት ክከራይቡ ቤት-ምክሪ ከተማታት ክቐሙ ዝበልን ካልኣትን ውሳኔታትን ሰበባታትን ኣሕሊፎም።

ቃለ-መጠይቅ ምስ ክቡር ፕረዚደንት ኢሳይያስ አፈወርቂ

ካልኦይ ከፋል

ክቡር ፕረዚደንት ተራ ወይ መኸተ ህዝብ አርቲስት አብዚ ዝሓረፈ ሰላማዊ ወላደታት - ሰማይ ምስታት ከመይ ተገብዮ? ኣብ መዳኢኻ ከመይ እዩ ክኸውን ትብል?

ንዓይ ብዘላይ መዋኒል ኣትላፊል እንክሰኽብ መመላሰብ ዘርም ነገር እዩ። ሕገ ክሉ ምናታትን ተጽባብን ከመይ ኣሉ ክኣልፎ ኮሞ ዝኸላኤ ኣብ ወሽጢ ሰላማዊ ኣቃላልና ክኸረጽፍ ንክኣል ንኸውን። ማን ፍንትት ኣልካ ኣምሳኢ ክትርጎም እንተደኣ ኮይንኩ ኣንጻርዚ ህዝብ ዝኸፈነ ውዲት ሽርሒታት ተጽባብታት ደሚርካ ደሚርካ እንተ ርኢኹ - ካልኣ ህዝብ ክወርድ ምኽኣል? የብኣኻ ሓደ ሓደ እየን። ክበድቱ ቀለል ኣይካብን - ቀጻሊ ወን ዘኩ እዩ።

ድሕሪ ናይ 20 ዓመታት ተጽባብ ኮሞዚ ዝኣመሰኝ ለውጢ መጽሓ እንድሕር ኣልና። ኣብ ወሽጢ ተጽባብ ኣይናገረን ናይቲ ብወጻኡ ዝበረ ተጽባብታትን መኸተታትን መዲባ ከተገብሮ ትኽኣል። ናይ ተጽባብ ሓደ። ብወጻኡ ወይ ብታሪኽ ዝመጽእ እዩ ኣልና ከመዳኢኻ ንክኣል ኣና። ምኽንያቱ 'ሓዊ ንኡጸን የትብ' ኮሞ ዝበላፎ ካብ ድሕሪ ካልኦይ ከፍት ጸሎ ጀመሩ ከሉ ዓይነት ፈተነታት ሓላፊ። ወሳይነትን ሓደነትን ናይዚ ህዝብ ከመይ ኣሉ መጽሓ ኣልና ክገዛብ እንተደኣ ኮይንና ንድሕሪት ተመላሲና ኣብታት ክገርእ ንክኣል ኣና።

ፖለቲካ ናይ ቀበሌ ይኸን ካልእ ዝተፈለየ ፖለቲካ እውን ሰርሖ። ካብ ከፍት ሓድሕድን ዘመኑ ክፍልታትን ዝተዋሰነ ተመካሮ ቀለል ኣይካብን። እዚ ንዝኣርጎሉ ነቲ ህዝብ ኣካላዊ። ንዝተፈለየ ናይ ደገ ሽርሒታት። ናይ ምክፍላፍ ምናፍናን ፖለቲካታት ብዘለል ክርጽሖ ሓገዘዎ። ኣብ ናይ ሓርነት ቃል። ብጀንቲ ኣብ ዘመኑ ሰርሖት ሃይለማርያም ብዓም ዝድረኽ ዝበረ ሓደ። እቲ ዝሰጸል ጫፍ ናይ ወገንደራዊ መኸተ - ኣብ ናይ ደርጊ ግዜ እዩ ኣልና ክገዛብ ንክኣል ኣና።

ኣብቲ እየን ናይ ደርጊ ሰራዊት 400 ሺሕ ቤሊት ይህልዩ። ብድሪ ግዜ መላክዶታት እንተ ርኢኹ። ኣብ ወሽጢ ዝተወሰነ ዓመታት ነቲ ምዕራት ክትቅደር ክትኣል ኣሎ። ኣብ መገን ብዘሕን ወሕድኹ ኣብ መገን ገጽፍ ዝመዘገቦ ሰማይ ዘይብሉኹ ኣብ መገን ኣብ ጸቢብ ቦታ ዘሎን ኣብ ገፈሕ ቦታ ዘሎኹ ኣብ መገን ናይ ደገ ዘራዊት ዘለዎን ዘራይ ዘይብሉን . . ህዝቦታት ዝበረ ምዕራት ብኸመይ ክቅር ተኽኣሉ እንድሕር ኣልኩ እንተላይ እዚ ናይ ፈንቅል ሰርሒትን ካልኣት ሰርሒታትን ኣብ መድረኻት ወራራት ዝተቐሰሙ ተመካሮ ናይዚ ህዝብ ቀለል ኣይካብን። ኣብ ልዕሊ ህዝብ ዝተፈጸመ ግጽዒ መወዳታ ዘይብሉ እዩ። እዚ ንዝኣርጎሉ ነቲ ህዝብ ኣትራፍ።

እዚ ታሪኽዩ ድሕረ ባይታ እዩ ክትብል ንክኣል። ኣብ ወሽጢዚ ዝሓረፈ 20 ዓመታት ዘገጠሙ ማን -

ኣይምመጽኡን።

ዝኸን ሰብ ክዘረብ ይኽኣል። ማን ዘይሩ ዘይሩ እቲ ሞሃ ናብ ህዝብ እዩ ዝሞላ። ናይ ሰማይ ናይ ፕቅሓት ናይ ኣወጻድባን ካልኣን ርጅሒታት ክገጠብኻ ንክኣል ኣና። ማን ትሪ (Resilience) እዩ። ሕብረተሰብ ባሕን ተመካሮን እናኣዋህሉ። ትምህርቲ እናተማህሩ ወሳይነትን እናተሰሉ ክኸኑ ከሎ። ናይ ብተቂ ሃገር ምህናጽ ጎሳ እዩ። ክንጽዕሉ ኣይምበኣናን እዩ - ማን እቲ ተቂ ጎሳ እዩ። እዚ ኣብ ሓደ ጸቢብ ቦታ ኣብ ሓደ ኣዘዩ ኣገዳሲ ብጽጋፖላቲዊ ክትታቱ ሓደ። ዝኸን ጽጋፖላቲካ ዝኸር ህዝብ ናይ ሰማይ ምስታት ተመካሮ ሓላፊ ኣብዚ ምክርሖ ናይ ብተቂ መወጻድርቲ ዘለዎ ኣይካብን። ወሳይነት። ፕቅሓት። ሓደሊ መኸተ ናይዚ ህዝብ . . . ደምር ወጽኢት ናይቲም ዝሰሩ ምዕላታት እዩ።

እዚ ታሪኽ ተመላሉ ዝገገሞሙ ብድህታት ክምኽሩ ምኽኣሉ ከርም ኣይኣልኡን። ማን ናይ ብተቂ ቅዩ እዩ ኣልና ክገዛብ ንክኣል። እዚ ምስ ከባይ። ምስ ሰ-ና። ኣትቀጽዶን ሰማይን ኣጽጻርና ክገርጽ። ንክኣል ኣና። ከሓት ኣብ ሓደ ከባይ ዘለና ህዝቦታት ኣና። ብዘሕ ዘርም ፍልጻይ የብልናን። ማን ህዝብ ኣርቲራ ክሰብ ክንድዚ ዝኣል ተጽዕኖ ውዲት ሽርሒ መኸተ።

ኣብዚ 20/30 ዓመታት ብዘላይ ብዝተፈለየ ጥፋፍ ኣተሓሳስታት ናይቲ ህዝብ ወሳይነት ንምዝራም መላርዑ ንምድኻምን ዘይተፈተነ

ዘይሩ ዘይሩ ናይዚ ህዝብ ሓደሊ እዩ።

ሕቡ-ክቡር ፕረዚደንት ኣብ ኢትዮጵያ ሓደሽ መሪሕነት ድሕሪ ምምጽኡ ዝጸከሐ ፖለቲዊ ቅርጺ እታ ሃገር መሪታዊ ምቅይሮ እናተገለጸ ዝኸደድ ዘኩ ይመስል። ከሉ ሲባርታት ኣብ ግምት ኣትቲኻ ብዘገእ እዚ ክትታት እዘን ጸልዋኡ ኣብ ኣርቲራ ከተኸተመ ስምምነት ከምኡ ውን ጸልዋኡ ኣብ ዞና እንታይ ከመል ይኸኣል?

ሓደ ክንርህዎ ዘይብልና ከሉ ግዜ ምስ ታሪኽና ናይ መሪቅታ ጸሎ የብልናን። ኣብ ወሽጢ ዝሓረ ሰላማዊ ወላደታት ማን ንዘይወት ናይሃ ሃገርን ህዝብን ብዘኸተታ ጠንቂ ናይ ሃሳዩ ክኸውን ዝጸከሐ ክትታት ኢትዮጵያ እዩ። ምናልባት ካብ ድሕሪ ካልኦይ ከፍት ጸሎ ኣብ ተቐያሪቲ መምህራን ወከልቲ ናይ ግም እጅንዳታት ዝሰሩ ዝመጽ ምዕላታት ክገዛብ ንክኣል ኣና። ሰላዚ ናይ ኢትዮጵያ ክትታት ብዘኸተታ ይምልከተና እዩ። እዚ ማለት - ኣብ ዘድልዩና ጉዳይ ኣደና ሕቲ ማለት ኣይካብን። እቲ ሓደጋ ከሉ ግዜ ብዘይ ምኽንያት ብዘይ ኣብዮትን ብዘይንጽልዮ መምህራን ካብኡ ሰላምጽኡና ኣብኡ ዘኩ ምዕላታት

ሲሕሰሉ ኣና። እዚ ንጃህራ ወይ ንምንያት ኣይካብን።

ቅዋም ኢትዮጵያ ምስ ተድፈ። ቅድሚ ካልኣት ሰብ ምርኣዮም እዩ ኣነ ርጸየ። ርጸይቶይ ክበሉ ተተቲቲ። ኣብ 1994 'ሃይላይት' እናገበርኩ ደጋጊመ ኣገባብ። ኣብ መወዳታ ንዝበረ ኢትዮጵያ ዝኸውን ቅዋም ኣይካብን ኣብ ዝበል መደምደምታ ቤሊት። ክኸውን እውን ኣይኣልን እዩ። ምኽንያቱ ብምህላው ናይ ርጸውሳ ንሕብረተሰብ ኣብ ብሄርን እንዳታትን ክትፈለግ ዝኣል ኣይካብን። እቲ መርሓ ጎደና ናብኡ ዘምርከ እዩ። እቲ ንድፊ ንዝበረ ኢትዮጵያ ዝኸውን ኣይካብን። እዚ ኣብ መጀመርያ 1994 ምርጫ ናይ 1995 ከይተኸደ እዩ። ኣንጻር እቲ ሽቡ ዝበረና መርኢ ከይደም።

'ፈሪሳዊ ደምህራሲዊ' ዝበል ቅዋም እዩ መጽሓ። ንዝበረ ምስታት ምናፍናን ንኣይኣሉ ምውጽን ዝኣመሰኝ ገበን ከይመጽእ እንከሉ ክኣል ነደርም። ደተር ኣብ ልዕሊና ዝተወሰነ ወይ ዝተወሰነ ሽርሒ እውን ካብ ዝተወሰነ እዩ። ምኽንያቱ ናይ ዶብ ወይ ናይ ባድመ ሽር ከመጽእ እንታይ ምኽንያት ኣለዎ? ንኢትዮጵያ ቦታቲኻ ክትቅጽራ ትኽኣል ኣኻ ዝበል ፍልጻናን ምህሩ ዝኸደድ ኣተሓሳስን እዩ ሕገ ናይ ዶብ ሽር ኣምጸኡም። ናይ ዶብ ሽር ዝበል ኣይበረን። ዶብ ክትንጽጽ እንከሉ ንሕና ኣይሰርሖናን - እየም ዝኣንጽጹ እየም ሓንጸጸዎም። ንሕና ኹኣ ኮሞ ዝውረስ ወረሰና። ኣብኡ ዘዩሰ ምኽንያት ኣይበረን።

እቲ ቀንዲ ጠንቂ ናይ ኮሞዚ ዝኣመሰኝ ጸሎ ኣብ ወሽጢ ኢትዮጵያ ዝበረ ኣጅንዳ ናይ ሓደ ጸቢብ ጃንዳ እዩ። ኣብ ሓካሚነት ዓመታት - ማለት ኣብ 1995፣ 2000፣ 2005፣ 2010፣ 2015 ምርጫታት ተኸይዱ ተሃላፊ። ሕጂ ኹኣ 2020 ኣተና ኣለና። ሓደ ዘይጸልፈሎ ሓደሽ ሃገር ኣይመጽኡን። ከዩካን እንከሉ ክኣል ነደርም። እዚ ማን ናይ ወሽጢ ናይ ጃንዳ ሓደሊ እውን ኣይካብን ናይ ደገ ሰብ ርብኣ ነደርም እዩም። ኣጅን እናበሉ ዘጥቑ። እወ ከመይ ዝኣመሰኝ ፖለቲካ እዩ! እወ ከመይ ዝኣመሰኝ ውርጽ ኣብዩ እዩ! እወ ባሕሕ ኣተሓሳስ እዩ! እናተሃላ መመላሰኽ ጎሳ ኣብ ገደል ዘቱ ዓይነት ምድፍፋእ ናይ ደገ ናብ 4ይ ገጽ ይቅጽል

ድሕሪ ካልኦይ ከፍት ጸሎ ኣርቲስት ንሬብሳና ኣይተሃልግልን እዩ ሰላማዊ ወላደታት ኮሞ ዓላማ ወይ ታርጅት ዝተወሰደ እቲ ህዝብ እዩ። ሕገ ተጨባጩ ክትከበር እንድሕር ኮይንኩ ነቲ ህዝብ ከተጽኸሞ ኣሎ። ክንደይ ናይ ምክፍላፍ ፖለቲካ ርኢና። ኣብ ናይ መዋኒት እንግሊዝ ዝበረ እንተደኣ ኣሰተብላልና። ከመይ ገደርካ ሕገ ህዝብ ትመጽቅሉ። ኣብ ሃገሪት መላርዑ ትብታት? እዩ ነደሩ። ህዝብ ሕገ እዩ ሰርሖ። ካብኡ ዝተቐሰሙ ትምህርቲ ኮኣ ሓደሊ ሂሰዎ።

ዋላ ኣብቲ ድሕረኡ ኣብ ሓርነታዊ ቃል። ዝኣደና ናይ ምክፍላፍ

እቲ ዝኸኣል ውዲት ዘለዎ ዘራዊት ዝበዘሐዎ ንዝዘበን ሰላምን ዝበረኩ ሰራዊት ዘኸኣል እዩ። ካብዚ ድሕሪ ናጽነት ዝመጽእ ተጽባብታት ዝኸኣል ኣይረኣናን። ህዝብ ከመይ ገደሩ ተጽባብ? ፍልሰት። ምስታት ናይ ወሽጢ ሕሳብ . . ማለዩ ዘይብሉ ናይ ግም ሽርሒታት እናተኸደደ እንከሉ ምስቲ ወሳኒ ዝተወሰደ ተመካሮ ምናልባት ቀለል እዩ ነደሩ። ሕገ ህዝብ እዩ እየን ኣልና ክትሓሰብ ንክኣል - ኣብ ወሽጢ እውን ሰላማዊና። ህዝብ ኣርቲራ ኣብ መካተሉ ልኡላውነቱ ሓርነቱን ናጽነቱን ገዩ ኣሉ እንተዘይምኽት እዚ ትምህር ዝኣደና ለውጢ

ነገር የለን። ብኸመይ ደኣ ክኸኣል ክኣልና? እንተ ኣልካ ማን ዘይርካ ዘይርካ ሓደሊ ናይቲ ህዝብ እዩ። እዚ ሓደሊዚ ኹኣ እኩብ ናይ ታሪኽ ወሳይነት ተመካሮ ሰላማዊ ክትታት ዘለዎ ባሕሊ እዩ። ዝኸን ሓደሽ ተጽባብ እውን ዝኸኣልና ነገር ኣሉ ኣለ ክትሓሰብ ኣይኣልን እዩ። ኣብ ለማይ ጸባይ ድሕሪ ጸባይ ኣብ ሓደሽ ወላደታት - ብጀንቲ ባሕሊ ካልእ ዝኸን ሃብቲ ኣሉ ክበል ኣይኣልኡን። ጸጋ ናይሃ ነገር ናይዚ ህዝብ ንቅሓት ሓደሊ ናይ መኸተ ድለውነት ሰላማዊ። ናይ ቀንብ ናይ ድሕነት ይኸን ካልእ ዝተፈለየ ብድህታት ክኸር ይኣል እዩ። ንመን ኣመገባ እንተ ተሃላ -

ናይ ብተቂ የገደሰና እዩ።

ኣብ ኢትዮጵያ 20-30 ዓመታት ዝወሰደ ወይ ዝኸኣል ብሄራዊ (ኢትዮጵያ) ምናፍናን ቀለል ሓደጋ ኣይካብን። እዚ እናረኣናን እናፈለጥናን ዝመጽእ ሓደጋ እዩ። ብኸመይ እንተ ተሃላ። እዘከረ ኣብ ኣዳሰ ኣብ ናይ 1992 ኮንፈረንስ ተሳተፍና ነደርና። እንታይ እዩ እቲ ከመጽእ ዝኸኣል ለውጢ? ብኣንጻር ናይቲም እንቅርም እምመታትን ምኽርታትን እዩ ክኸደድ ጸሒ - እቲ ምዕላታት። ብዘኸኣ ጣቂ ናትካ ምህላው እናፈለገና ማለት እዩ።

ኣብ ኢትዮጵያ እዚ ብሄራዊ (ኢትዮጵያ) ምናፍናን ከይመጽእ እንከሉ

ካብ 3ይ ጽዮን

... ምስ ክቡር ፕረዚደንት ኢሳይያስ አፈወርቂ

እውን ነደርዎ።

ክብሩ ከፍተኛ ምላሽ ገዙኛል። ብዙሃኑ እዩ ተናግሮዎ። ለሰዓት ወራራት አልና እንድሕር ምረብ ኳን፡ ከመይ አሉ ከም ገዙኛል ዝርዝራቱ ወሽጢ ወሽጢ ንፈልጦ ኢና። ናይ ወሽጢ ናይ ኢትዮጵያ ዘበታዊ ሓይሊ ጥራይ ኣይካተት። ህዝቢ ኢትዮጵያ ኣብቲ ከፍተኛ ነዳ፡ አልና ክምረብ ኣይገብርን ኢና። ሓደ ጸቢብ ጃንዳ ዘምጽኦ ጸገማት እዩ።

እዚ ሕጂ ንምንታይ እዩ ዘምጽኦ ዘለኹ፡ ለሰዓቲኡ ወይ ለሰዓቲኡ ኣይካተት መጽሓ ንምባል እዩ። ብደብዳቤ ሸብራት ደራጃታልና ለሰዓቲኡ ናይ ግድን ክምረብን ክክታተሉን ነዳና - ሕርያ ኣይካተት ነዳና። ከምኡ ለሰዓቲኡ ኢና ተዋሳኺ ሓላፍና። ሕጂ እውን እንተኹሉ እዚ ክውጥን ዝጠር - ከብድ ምዃን ዘምጽኦ ፖለቲካ ከመይ ነዳ? ናቢ ክኸይድ እዩ? ዝበል ኣተሓሳስ እውን ክጠቅና ኣይክእልን እዩ። ብዘይካ ሓደ መገዳ ካልእ መገዳ ክህሉ ኣይክእልን እዩ።

ዛገ ጸቢብ ናይ ኤትዮጵያ ምክንያትን ምትፍናንን ከም ድሓም ዝበልጽዎ ሪፖርት ኣለዉ። 'እዚ ደሞክራሲ እዩ እዚ መባል ናይ ብረት እዩ...' ክብሉ ይኸክል እዩ። ኣብ መወጃታ ማን ሃገር ኣይካተት ትገብር ዘለኹ፡ ብዘተራላዩ ጣቂ ሰብ ነገራዊ ሕግ

ጉዳይት ኣብ ቅድመኛ ለሰዓቲኡ ኣብ እዚ ሕጂ ዘሎ ከንታት ናይ ብተቂ እቲ ሰብኦታትና ንኣብኦ ኣይካተት። ሮግዳ ብልሕ ናብቲ ዝድህ ማእዘን ክኸይድ ምእንቲ ብገጥሞት ክጸርጥሉ ዘለና ጉዳይ እዩ።

ከምቲ ናይ 1994 ዝበልሕዎ ሕጂ እውን እንተኹሉ ነቲ ሽዑ ዝተካበረ ጸይቂ ከመይ ዝርከብ ተሳቦ ወይ 'ኣመደይት' ትካቢ፡ ናይ መገት መገት ዝበልጽ ፍታሕ የብሉ። ሓገሩ መረጽኦ እቲ ብድህ ከብድ ምዃን፡ እቲ ማእዘን ክድዩብ ከም ዘለዎ ሪፖርት ነቲ ዝርከብ ባህሊ ወይ ወርሻ ክትቅደር ክትክል ኣሎ። ብቲ ዝርከብ ክትከይድ ኣይትክእልን ኢኹ። ሕብረተሰብ ሪፖርት ንኣይክሓዱ ኣናቅቶካ ክትካበር ኣይትክእልን ኢኹ።

እዚ ሕጂ ኣብኡ ዝኸይድ ዘሎ ናይ ዓመትን መገራቕን ምዃንታት እንተ ርኢና፡ ኣብ መገት እም ክልተ ሕርያታት ዘሎ ምስኡካብ እዩ። ናብ ዝጸበ ክኸይድ እዩ ወይ ነቲ ዝርከብ ክዕዞ እዩ ዝበል ወገን ኣሉ። 'እኩ እዩ እቲ ዝበል፡ እኩ እዩ ደሞክራሲያዊ፡ ... እናተባህለ ዝበልገሉ ዘርባት ነቲ ዝተሓመሰ መላእኽ ምስኡኽ ማእት እዩ። ካብኡ ክትወጽእ እንተ ኳን ማን ሕርያኻ ክትፈልጥ ኣሎ። ሕርያ ምናባ ማእት ከኣ ብምሳት ወይ ብክልተ ዓመት ወዳእ እበን እትን

ብደሃና ተማሪና፡ ለሰዓቲኡ እዚ ጎደና እዚ ኣሞጽኣናን እዩ። ንዝኸነ ህዝቢ ኣደወጃእን እዩ።

ኣብ ኢትዮጵያ ዘሎ ከንታት ጥራይ ኣይካተት። እንድሕር ክጸርጥ ኳን፡ ኣብ ኢራቕ ሶማሊያ ሰባን ... ዘሎ እንታይ ይመስል? እዚ ከባቢና ገና ኣብ መቄታ ናይ ቀጠብ ምዃንታት ዘሎ ሕብረተሰብ፡ ገና ሃራቲ ክገብር ዝገብሩ ሕብረተሰብ፡ ሓገሩ ብምሃራ ሃይማኖት፡ ካልእ ግዜ ብምሃራ ብረት ዝመጽእ ምዃን መወጃታ ዘይብሉ እዩ። ተመሳሳይ፡ ምናባት መምስ ፍሉይት ናይ ክሳ ወጽኦ ከንታት ክትርጎሙ ትክእል ትኸውን። ናይ ሶማሊ ሓደ ቀለል ኣብቲ እዩ። ኣብ ሰባን ትማሊ እሳምዎ፡ ኢና ኣሉም ዝጠርዎ ጸገም ኣብቲ ህዝቢ ዝጠር ምትፍናን ቀለል ኣይካተት። ዛገ ክትፍውሰ ዝገበር ሃላኻኻ መወጃታ የብሉ።

ናይ ካልኣት ካፍ ርኩቕ ለሰዓቲኡ ፍሉይት እውን ኣለዎ። እዚ ኣብ ኢትዮጵያ ዘሎ ማን ኣነ ሰዓት ብሰዓት ለይትን ቀትርን ክክታተሉ ዘለና ጉዳይ እዩ። ብርግጽ ዝደዳ ነቲ ህዝቢ ዝምልከት ጉዳይ እዩ። እንተኹሉ ከም ዝተራረደ ዓመታት ዝርከብ ኣብ ካልእ ማእዘ ወይ ሸብራ ክክታቲ የብልና። 'ንዝመጽኦ ክምጥኩ ንክክል ኢና ወይ ክርከም ንክክል ኢና፡ አልና ተኣምረና ክክይድ

ኣለና። ናብም ጽልዎ ወይ ሃላዩ ነቲ ናይ ኢትዮጵያ ከንታት መላሱ ኣብ ዝበል ከወደቅ ምእንቲ ንሕኡ እውን ክምጥኩ ኣለና። ሕጂ ነቲ ማእዘት እዩ ዘሎ። ኣብ ሃገራት ማእዘት ከካይዶ ዝገበሩ መኸት ኣሉ።

ቅድም ቀዳም ምስቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዘሎ ቅሶ ኣተሓሳስን ኣይደግን ዘሉና ምስክርን ዘሉና ናይ ሓር ተልእኾን ከይልድል ናይ ግድን እዩ። እዚ ኸኣ ናይ ወልቀብት ጉዳይ ኣይካተት። ናይ ፖለቲካውያን ሓይልታት ሓፍት፡ ናይ ህዝባት ሓፍት እዩ። ኣብ መወጃታ እቲ ህዝቢ እዩ ሞይ ዝኸውን። ኣብዞም ናይ ፖለቲካ ሓይልታት ብቲ ሓደ ጎይቶት ከፍት (Warlord) ይመጽኡ። ብቲ ካልእ ሰራቂ ይመጽኡ ብቲ ሓደ ገሊ ይመጽኡ። እዚም ንዝዘበ ዝውክሉ ኣይካተት። ምክንያቱ ናታቶም ጉዳይ ኣይካተት። ናይ ህዝባት ጉዳይ እዩ።

ኣብዚ ዞፍ ልሕዕ ሰዓት ክርከብ እንድሕር ከይገብር ህዝቢ ኢትዮጵያ ብሰም ክከር ክክክል ኣለዎ። ምእንቲ እዚ ሰዓት እዚ ዝኸነ ናይ ፖለቲካ ሓይሊ ይኸነ ናይ ፖለቲካ ሕርያታት እውን ኣብ ባይታ ድኻሞት እንተልዩ ከይገብር ንሕኡ ኣብ ሞት ዘይተወ ክኸውን ኣለዎ። ለሰዓት ንሕና ዛገ ሓፍትና ሪፖርት ኣብ እቲ ንሓም ዝገበርዎ ዘለዉ ነትና ትወዘብታት ክህልዎ ይኸክል

... ኣልካ ክትግረም ትክእል ኢኹ። እንተኹሉ ምስቲ ኣብቲ ሃገር ዝተፈጥረ ከንታት ናይ ዝተራረደ 20-30 ዓመታት ኣጸጻርካ ክትርጎሙ ክትክእል ኣሎ። እዚ ሕጂ ምስ ከሱ ከም ሕርያታት ዝቐርብ ዘሎ እቲ ቐጻሊ ዝከክር ዘሎ እቲ ዝጠፈሸ ጃንዳ እዩ። ናይ ፕሮግራም ኣጃንዳን ምርጫታትን ለሰዓቲኡ ቀንዲ ሓላኻን ሓገርን ኣብ ወሽጢ ዘሎ ፖለቲካ ኢትዮጵያ እዚ ጃንዳ እዚ እዩ። ምክንያቱ 'ገይም ኣሸር' ተወዳኢ ማን 'ኣይካተት' ኣለና። ከምቲ ክገብር ኢና። ዝበል ዓይነት ኣተሓሳስ ለሰዓት ዛገ ሕጂ ዝተሓቀል ዘሎ ሕርያታትን ኣተሓሳሳን ቀንዲ ተዋሃኢ እቲ ጃንዳ ናይቲ ናይ ብረት ምትፍናን ሓይሊ ለሰዓቲኡ ንሕኡ እውን ብገበርን ጸገው ከም ዝከበ ክገበር ኣለዎ። ኣብ ወሽጢ እቲ ናይ ኢትዮጵያ ፖለቲካ ኣቶ ክጸውዩ ዝክክል ኣሉታዊ ተራ ምግገብ ዘደግዎ ሰብ ኣይክህሉን እዩ።

ከመይ ዝርከብ ትምክቶ ማን ሕርያኻ ክትፈልጥ ይግባዩ። 'ኣይፋል ከከምኡም ኢና። ከከከም' ኢና። ዝበል ሕርያታት ክርከብ ኣይክእልን እዩ። እቶም ኣብ ደቂ 'ኣዕፍክትኩም' ወይ መሓዘትኩም ኢና ክክሰዝኩም ኢና ናይ ቀጠብ ሸግርኩም ከይከሰዝኩም ኢና እናብሉ ብዘተራላዩ መገዳ ዝኣተወ ዘለዉ ሓይልታት ነቲ ሕርያታት ክጸልወዎ ይፍትኡ ለሰዓቲኡ እዚ ክገባኦ ክክክል ኣለዎ። እዚ ሕጂ ዝርከብ ዘሎ ጸብቕ ድለታት፡ ኣብ ድለታት ጥራይ ክውሰን ሰለ ዘይብሉ ናብ ናይ ብተቂ ዘተኣምን ባይታ ቤሊት እዩ ኣልና ክምረብ ግዜ ከድልዩና እዩ።

ኣብ ዘተኣምን ባይታ ንክገብሩ ብክላይ ኣብ ኢትዮጵያ ዘሎ ቀሪና መገዳ መሃርኩ ወዳኢ ክኸይድ ኣለዎ። ከመይ ዝደሩ ነቲ ቀሪና መገዳ ሰባ ናብ ዝገጸዎ መርሓ ጎደና ይቐጽል - ቀሪ ኣልና ክጸርጥ ኢና። ሕጂ ሰዓቲ ከይኣኸለ ክምረብ ኣጸጋሚ እዩ። ምእንቲ ሰዓታትና ይኸነ ሞላ እቲ እግርኡ ክንፈልጥ ነቲ ከንታት ብኸምቲ ኣቐዳመ ዝገለጽዎ ክገርድኦ ክክክል ኣለና።

ከበር ፕረዚደንት ሕጂውን ካብ ከይወጃና ኣብ ቀጻሊ እንታይ ምዃንታት ክክበን ንክክል?

ከም ባህሊ ዝተመሃርና እንተደኣ ኣሎ ኹይ፡ ቅድም ኣብ ባይታ ዝሎ ከንታት ምእንቲ እዩ። እቲ ኣብ ካልኣት ኢትዮጵያ ኢጋጢሙ ዘሎ ምትፍናን ወጽኢት ናይ ዝተራረደ ሰባ ወይ ሰላ ዓመታት ተመካር ብረቂ ምትፍናን እዩ። እዚ ብረቂ ምትፍናን እንታይ ይመሳል መልኩ? ኣብ ወሽጢ ሓደ ብረቂ እውን እቲ ምትፍናን ኣይጠቐንን እዩ። ብታሪኽ ከም ዝተመሃርና ኣብ ዓባይ ብላት ዝተርፍ ምትፍናን የለን። እናተዝበእናተዝበ ናብ ዝደቐኦ ክሰብ ናይ ዝውቲ ምናልባይ እውን ክኸይድ ይኸክል እዩ። ኣብ ወሽጢ ብረቂ ናብ ቀበሌታት ወራዳ ትተፋን። ጸሓክ ናብ እንዳታት

ናብ 8ይ ጽዮን

ኣናቅቶካ ናትካ ናይ ገዱ ርኢሻ ራብኣ ኢኻ እትቐድም። ዘርካ ዘርካ ኣብ መወጃታ ትሰርቅ። ኣብ እዚ ሕጂ ምናባት ከም ሕርያ እንታይ ዝልና ድሓ ይኸነ ዝመርኩ ይምራሕ ንሕና እንታይ ኣኣተወና ኣልና ክትካሰብ ንክክል ኢና። 'እኩ ማን ሕርያ ኣይካተት።

እቲ ምና ከደሃና እዚ ካብ ክፍላ 2018 ዝመጽኦ ክሰብ ሕጂ ዘይካቲ ካብ ሕጂ ንምክንያት ናቢ ዝርከብ ኣለና? እንታይ ከመጽኦ ይኸክል? ከመገዳ ወይ ክክሰዝኩም ዝገበሩ ከንታት እንታይ ክመሳል ክክክል ኣለዎ? ወይ ደማ ከይተገራህን ከይተጸባለልን ከከተባህሉ ዘለና ጉዳይ እንታይ ኣሉ . ? ደሓ ኣብ ክክዲ ልኡም ዝኸነ ንጠፍ ምውሳኢ እውን ለሰዓቲኡ ትና እንታይ ክገብር ክክክል ኣለና ዝበሉ

ክገበር ኣልካ ክትካሰብ ኣይትክእልን ኢኹ። ከብድ ሃገር እዩ።

ኣብ ሕብረተሰብ ዝተዘርኦ መርኪ ክትኣልዩ እንተ ኳን እቲ መርኪ ቀለል መድካት ኣለዎ ክበል ኣይካተትን እዩ። ጸብቕ ተዋሃኢት ናይ ቦል ቀምገይ ማእዘር ደክተር ኣብይ ኣሕመድ ኣሉ። ናይ ካልኣት ዝተፈለዩ ወጽኦ ጸብቕ ተዋሃኢት እውን ኣሉ። ኣብ መወጃታ ማን ተደራው ናብ ዝይከ ገሳ፤ ከም ዝተዘነን ንሕኡ ዘድልዩ መርሓ ጎደና ሰኣሉ ተግጢቑ ክኸይድ ክክክል ኣለዎ። እዚ ሕጂ እግርኡ ዘለና ዝተፈለዩ ኣቐርባት ብገበሩ መገዳታት ናይ ክልተ ሕርያታት ምስኡካብ ለሰዓቲኡ ንሕና ካብ ካልኣት ቤሊት ወይ ሪፖርት ዘይካቲ

ንክክል ኢና። እቲ ምትፍናን ማን ንገዱ ርኢሉ ንኸምቲ ዝመሳል ሓፍት ከይከከም ይኣልዩና እዩ ኣልና ክክሰዝኩም ለሰዓቲኡ እቲ ሕጂ ኣብኡ ዘሎ ብተከራይታት ንሕኡ ቀዳምና ክምረብ ኣይገብርን።

ሕጂ መን እዩ ቅሶ ዘሎ? መን እዩኽ ማን ዘሎ? ኣብ መራኸብ ብተኣንን ማእዘቂ መራኸባትን ማእደ ዘይብሉም ዘመታት እዩም ዝደዳ ዘለዉ። ናይ ደገ ሪፖርት ከኣ ኣለዉ። ኣነ ንሕኡ ጠቐልቲ እዩ ዝበሉም። ነቲ ጉዳይ ዝፍትሖ ንሓም እዩም። ነምቢ እንተኸነ ይከከሰም። ከምቲ እንተኸነ ይከከሰም እናብሉ ነቲ ምስክር መላእም ዝገርድድዎ ዘለዉ ናይ ደገ ሓይልታት እንታይ ከምዘበሉ ዘለዉ ክክታተሉ ክክክል

እዩ። ሕጂ ኣነ ንድሕርት ተመላሰ ክርጎሩ እንከሰኹ ኣብ ብተከ ኣብቲ ኣቐርባት ብሰዓት ኣሉ ኣልካ ክትካሰብ ኣይትክእልን ኢኹ። ለሰዓቲኡ እዩ ከምኡ ዝኸውን ዘሎ? እንድሕር ኣልካ ኹኡ እቲ ከንት ዝጸልዎ ዘሎ እዩ። ሕግቕ ከንታት እዩ ዘሎ። ኣብ ወሽጢ ሓደ ዩኒቨርሲቲ ምሁርን ንኣይከሰም ብዘር ክበኣሉ - ከመይ ኣልካ ክትጸበ ትክእል? ነቲ ኣተሓሳስ እቲ ቤናይ መኸት ትቐበሉ? ከመይ ኣሉ ሓደ ምስክር ሰብ ወይ ሕብረተሰብ ብዚ ከምቢ ዝመሳል ትርክምርኪ ይበኣሎ?

እቶም ሪፖርት ኢና ዝበሉ ንገዱ ርኢሞ ዝሓት ከምክንያዊ ዝፍትኡ ዘለዉ እውን ብተቂ ጠፊኦም ደዩ? ለሰዓቲኡ እዩም ከምኡ ዝበሉ ዘለዉ

ፊንቅል

ፊንቅል - ጸሓይ ወጋሕታ ዝወለደ ሰርሒት

ኢብርሃም ዘርአ (ወዲ-ሃለቃ)

ሓምሳ ምዕተ፡ ገዕዳ ናብታ ክልተ ወቅቲ፡ ትውግኻዊ መጠል 30 ዓመት ዝክራ ተክብር ዘላ ቦታዩ ነይሩ። ንምብልን ንምህደንን ቦል ሰርሒት ፈንቅል፡ መሃሪታትና ኣወሃደና ደማ ናብታ ዘራት ደም ህዘበ. ኣርትራ ዝኾነ ከተማ ንወንጌና፡ ንኣሳ ኣሰራራ ተፋኒና ቤት ገርዞ እንክንቀልቀል፡ ዝከልን ኣደሻን ኣየርዮ ተቐብሊና።

ቡቴ ካብ ከቢ. ዓርብ ርብዓ ዝጀመረ ብርቱዕ ግመን ደቡን ዝከል ኣየርን መንፈሰና እናኣሳደሰና ነቴ መሃሪ ቅርጺ ተፈጥሮ ብተመሳሰለ ኣናተግዘብናን ንገዕዳ ከም ማይ ንክነፍ፡ ክከበ ምስ ከተማ ገንዳዕ ራት ንፊት ንኣብዮ ደማ ከም እመን ንኣ ንጥራቴ ካብ ምዕድብና ኣየቋርጽኩ። ካብ ክሳራት ክከበ ሃላይን ታሕታይን ደንበሎ ብደጋብ ክራማት ባሕሪ ተሰንጠቐ ብቐጠልዮ ሕብሪ ተሸፊኑ ደርሑ። ብክላይ ኣኣል ፅዮንን መሃላን ባህታ ልቢ ብዘረሸሸ ግዞም ኣሉ ደወዘዘ። ዓይኛ ብደጋብ መገሰሰ ክራማት ዘገ ሰማናዊ ቀይሕ ባሕሪ ተፈኝኒት እንኳሉ ዓቢ ዲጋን ሰግኪ ንልገል ጋሕቲላይን ከቢ. ዓዲ ዓለን ማይ ኣጣልን ኣብ ቅድመና ተሰጠሉ ናብ ዋናታቲ ሞዕዳ። ምስ ሪክሰን ልሰሰን ከፍኪፍታ ማይ ደማ ጸጋታት ጽዮቹ እናሰተማቐርና ገዕዳ ንቅጽል።

ሓርትን እናሸተ ወቂባ ትፍሽኹ፡ እቶም ትማሊ ኣውዲቕም ዝወደቐ ደቃ በጃ ለማ ከዲያም፡ ሰባ ደማ ቡበጽል ኣብ ጎደናታ ብክሰሃ ይገብዙ። ዓላታት ብግደኦም ብገጽል ጨብቕረቅ እናበሉ ብክጸንት ይሕንቡሉን ይዘግዡን።

እቲ “ፊንቅል ንልምዓት” ብዘበል ተማ ዝተባሰለ ናይ ለማ ዓመት ቦል ሰርሒት ፈንቅል፡ ካብ ሰነት 5 ኣትሒታዮ ከም ወድድራት ምሕንባሕ ቅድድም ብክክሉታ እወታታት ሽሊሾልን ክልኣት ስፕርታዊ ንጥራታትን እናሰላሰሉ ደምቀት ክውሰኽ ቀንዶ።

ኣብ 7 ሰነት፡ ሰነታት ናይ ንጉሆ፡ ጎደናታት ምጽዋዕ ሓደ ዓቢ ወድድርዮ ኣዩዩ። ወድድር ጉያ ፍርቂ ማራቶን (fenkiel east Africa half marathon)።

ተወዳደርቲ ደቂተሳባዮን ደቂ ኣንክሳዮን ካብ ዝተፈለሰ ክሰየኑ ሃገርና ተሓርዮም ዝተሳተፉ ኮይናም፡ ካብ ሰነት 630 ክከበ 9 ቅቕ እዮም ወድድርም ኣዩዩዎም። እዚ ናይ ለማ ዓመት “ምብራቕ ኣፍሪቃ ማራቶን” ዝተሰማ ወድድር ብኮንፈረሽን ኣፍሪቃ ኣትሒቲኻን ዓለም-ሰናዊ ኣትሒቲኻን (ዶፍ) ኣፍልጦ ዝተወሰዮ፡ ኣርትራ እትርከብ ኣርከብ ሃገራት ከኣ ተሳተፊናኦ።

እዚ ታዋቂዩ ኢትዮጵያን ደቡብ ሱዳንን ዝተሳተፉ ወድድር ዝዩዩ

ነይሩ፡ ሃብቲ ባሕሪ ኣብ ዘዳለዎ ምርኣት፡ ብዘበ ኣገዳሰት ብተሕትት ጸጋታት ባሕሪ ፅድሓቲን ሓቕፋምም ዝርከብ ትሕብቲታትን ዘጠቓለል ነይሩ። ባሕርናን ፅቡቡን ኣገልግሎቲኦ ሃብቲ ባሕሪ ዓጠቓምም ዝርከብ መሃሪታት፡ ምስ ሓፈሻዊ ዝተልፍዎ መሃሪታትን ኣገዛዝን ንዘበ. ክፍት ኮይኑ ቀንዶ።

ኣብ ተመሃሊ ሰነት፡ ካብ ሰነት ሰላሳ ድሕረ-ቐትራ ብምሕዳር ከተማ ባሕርን ሃገራትኡ ዘገ ሰማናዊ ቀይሕ ባሕርን ዝተወደበ መደብ ዋርዕ ብክሕልል ዓቢ መጠሪ ንመንጃሰይን ከተማ ምጽዋዕን ነጋድያንን ሰሚናር ተዋሃዖ። ፅላማቲ ሰሚናር፡ ብቐንዱ መንጃሰይን ኣብ ታሪኽም ዘለዎም ኣፍልጦ ንምዕይን ብዋርሳ ኣበልካ ታሪኽም ንምዕቃብን ናብ መጻኢ ወለዶ ንምትሕልፋንዮ። ኣብዚ ሰሚናር ቡም መንጃሰይን ከም ዓቢ ለበዋ ዝተመሓለፈን ዝተዘርከቡን እንተነይሩ፡ “ኣብታትና ኣብ ምስራሕ ታሪኽ ደኣምበር ነፃዚ ገደርና” ሰላዘይብሉ፡ ከይተሃረ ዝተልፈና ዞንታ ውሳኔታት ታሪኽ ከይህሉ ክትሓበሉ ኣለኩም” ዝበልዮ ነይሩ።

ካብ ሰነት ሸውዓተ ናይ ምዕተ ናይ መንጃሰይን ምክልኻል ዓቢ ጉጅል ባህሊ ዋልታኦ ኣብኡ ጉጅል ባህሊ ክሰራዊት 22ኛ ኣብ ጎደናታት ሲሃም ሲጋላትን ንዘበ. ባህላዊ ምርኣት ኣቕረዎም። እዚ ከምዚ ኣሉ እንኳሉ፡

ሰ/ኣክሊሉ ዘርአዝጊ

ጸምብል፡ ኣብ ሰነት ምሆ ልክዕ ሰነት ሸውዓተ ምስ ኮቴ ህዝብን ሰቡ ሰልጣን መንጃሰይን ኣብ ዝተረኽቡሉ፡ ፕረሲደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ዋና ጸሓፊ ህግደፍ ኣቶ ኣልኣሚን መሓመድ ሰይድ፡ ጠቐላሊ ሓላቕ ስታፍ መንጃሰይን ምክልኻል ጅራል ፍለጻን ወልደሃንኤ ኣመሓዳሪ ዘገ ሰማናዊ ቀይሕ ባሕር ብጅራል ተኽለ ልብሉ፡ ፕረሲደንት ሃገራዊ ወደዘር ተኽለ ተክላ መንጃሰይን ኣመሓዳሪ ከተማ ባሕር ኣቶ ሃይለ ኣሰፍቶ ንክበራዮም ኣብዚ ሞሃጥምን ሰርሒትን ዝወደቐ ጀጋኦ ኣብ ሓወልቲ ሰማንታት - ጥዋላት ኣኽለል ፅዋብ ኣገበርዎም።

ድሕረዚ መደብ ዝኸርን ማህረታትን ሳሊናዮ ብፈጸምቲን ወጻዕቲን ኣብ ሓወልቲ ሳሊና ተዘንቲዩ፡ ዝኸርታት ሳሊናን ዝኸሪ ሰርሒት ፈንቅልን ዝኸሪ ሓርት ህዘበ. ኣርትራ ብምዃን ደማ ኣብዚ ሰርሒት ንክትኣምናም ዘዳግሙ ናይ ጅማንቲ ፍጻሞታት ጨው ግራትን ባሕርን ሳሊናን ውሳኔታትንን ንመንጃሰይን ተዘንቲዩሉም፡ ዝኸሪቶም ንክሰም መኒም ሰለ ሓፈሻ ዝተዋደቐ ኣናብር ሰውራ።

ብምቕጻል ኣብ 8 ሰነት ኣብ ሰነት ድሕረ-ቐትራ ካብ ሰነት 4 ክከበ ሰነት 6 ወግዶ ጸምብል ፈንቅል፡ ኣብ ኣፍንግ ባሕርና ተገዝተዩ፡ ኣብ ርኣሲ ምድሪዮ ተክሪዩ። ደርግኡት መራኽብና ከም ደርዐ ማይን ጸምብላዕን ኣብቲ ዘይተዘለን ዘወናውን ባሕር እናኣፈፋ እንክለቁ ነፍሲ ደማ ኣብቲ ገጽህ ሰማይን ከም ረገሲት መርር ደምጺ ፈንቅል እናበራራ ኣኹዲደን ዘውቡንዮ።

ዋሕዚ መደብ ጸምብል ቦል ፈንቅል ከኣ ብተርታ እናተኸታተለ ውሓዚ፡ እቲ ሰብሳልጣን መንጃሰይን ማህርን ኣዘዘቲ ሰራዊት፡ መራሕቲ ሃይማኖት፡ ህዘበ. ምጽዋዕ ብርክት ዝበሉ ነጋድያን ኣብ ዝተረኽቡሉ ብዝኸረ ሰማንታት ዝፈለመ መደብ ብቐጥታ ብደርፊዮ ኣሃዱ ኣለ።

ሰ/ኣክሊሉ ዘርአዝጊ

ድሕረቲ እናተቐየሩን እናተቐየሩን ዝተፋኣኑ ዋውደዎይ ጸርጊዮ ደንበሎ፡ ሞሃጥም ምስ መሬት ጋሕቲላይ ዓዲ ዓሉ ማይ ኣጣልን ከብኡን ኮቴ፡ ከተማ ባሕር ደማ ነጋድያን ኣጋይታ ንምቕባል ኣብ ደንበሎ ባሕሪ ኮይና ከም ዓርቢ ሕልፍት ትጽብ። ጉጅል ጋዜጠኛታት መንጃሰይን ዘና ዝዩዩት ሓራት፡ ንምቕባል ከተሓገሰ ከም ዝደለዩት ብወጽኡታት ናህሪ ናብ ምጽዋዕ ትሕንክቡ። ብከም ዓሉ መቐፅ ጋቲ ዝኣመሰሉ ዝተፈለሉ ቁጥቐጥቲ ዝልለ ጎሳንል ሰማርቲ ቀጠልዮ ተጎልበሉ ጌ ጎዳ ይፅጅቡ።

ኣብ ዝኸሪ ቦል ሰርሒት ፈንቅል ንምሳታፍን መብጽጋታት ብቑዮም ንምሕዳሰን ዝኸቐሉ ተጋደልቲ ባሕር ሓላም ብመሰርዕ ኣውብሳት የንቁልቀሉ። ልክዕ ሰነት 7 ናይ ምዕተ፡ ኣብ ወደባዊት ከተማ ምጽዋዕ ኣተና። ካብ ሕጥምሉ፡ ፅድቃ ሲጋላት፡ ክከበ ውሽጢ ባሕር ከሉ ወሳኢን ባሕር ደማ ብዘተፈለሰ ዝከብርም መሰሪህትን ዓቢይቲ ባሕርታትን ወቂቡ፡ ንወደብ ሓፈሻ መርዓት ኣምሰሉዋ ደርሑ።

ቀጣን ሲጋላት፡ ክንደይ ሕራዮት ኣፍላታት ከምዘወሰደት፡ ወሳኢን ባሕርን ጎደናታትን ሸታ ሰማን

ሱሐብን መሃላን ኮይኑ፡ ኣሸራት ህዘበ. ባሕርን ነጋድያን ፈንቅልን ብገደብታ ዝተግዘበዎ፡ ብምሓሉ ከኣ ብወደብ ኣርትራውያን ተቐዳደምቲ ተዘዘመ። ኣብ 2015 - ብኢጋጣሚ ቦል ሰርሒት ፈንቅል ግዜ፡ ከንድዩ ኢጋንዳ ዝርከብኦን ሃገራት ተሳተፊኦ ከምዚ ናይ ለማ ብኮንፈረሽን ኣርትራውያን ተዘዘመ ከም ዝበረ እውን ይዘከር።

ብክልኦ ወገኡ ኣብ 7 ሰነት፡ ሓደ ካብቶም ዝዚ ቦል ከድምቐ ትጽቢት ዝተገብረሉም ኤግዚሰኛን ተጽንፈኦ። እዚውን ኣብቲ ልሳን ኣብ ሰነት ናይ ንጉሆ፡ ብዋና ጸሓፊ ህግደፍ ኣቶ ኣልኣሚን መሓመድ ሰይድ ብመገዒ ዝተኸፍተዮ፡ ኣብ ከቢ. ሲጋላት ዝተደኣህ ቲንዳ ምርኣት ኤግዚሰኛን ናይ ለማ ዓመት ቦል ሰርሒት ፈንቅል፡ ብተሕ ቀጽሪ ሰነት ዘተፈን ልዑል ምድሓዊት ዝተገብረሉን መደብዮ፡ እቲ ኤግዚሰኛን ብምሕዳር ከተማ ባሕርን ዝተዓለመ እዩ ነይሩ።

እቲ ኤግዚሰኛን ደቂቅ ሰላዊ መግለጺታት ብዘበ ሰርሒት ምሕራር ወደባዊት ከተማ ባሕርን ንጥራታት ዓቢይቲ ትሓት (ፋብራ) ባሕርን ንጥራታት ሃብቲ ባሕርን ጉዕዞ ምዕላታትን ዘጠቓለል

ሰ/ኣክሊሉ ዘርአዝጊ

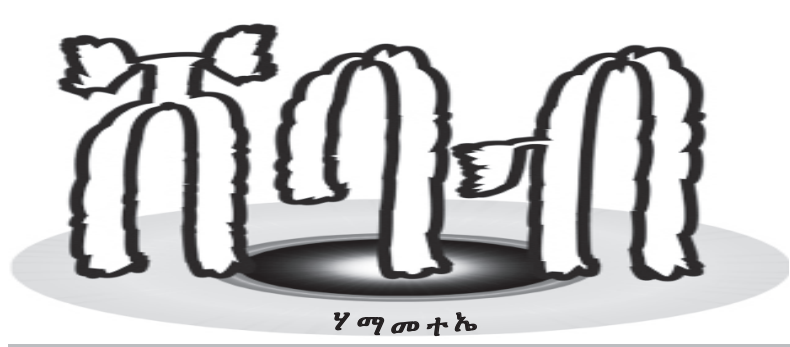
ብተወሃኹ ንወደብ ሰርሒት ፈንቅልን ግድሓቲን ጸገማት፡ ንወሳኢ ንራኢና፡ ንዘርኣዊ ምዕላናን ንኣይሊ መኸተናን ዝበልዱ መደረታት፡ ብኣመሓዳሪ ዘገ ሰማናዊ ቀይሕ ባሕር ብጅራል ተኽለ ልብሉ፡ ኣደ-መንገር ኣወሃደያ ቦላትን ሓክፍሊ ባህልን ስፕርታትን ዘገ ሰማናዊ ቀይሕ ባሕር ወደዘር ዘይከበ ዐመር ብቐደምተኸታ ተሰማንዮ። ነቴ ቦል ዘድምቐ ድራማ ሞሃጥም ብርክት ዝበሉ ደርፍታትን ከኣ ብዘተፈለሰ ጽዮታት ቀረዎም።

ብክላይ ብሞሃሊል ገብረኣደናይ ዝቐረበ “ክንራብራብ ኢና” ትብል ሞሃጥም ምስ ጸሓፊ ንዝተሓልፈ ዘይሉን ገፊሉ ነቴ ዝኹ ዝበ ጸምም ግዜ ጸገማት ህዘበ. ኣርትራን ቃልሰን ዝተሰየረ መኸተ፡ ፍፃሞ ወራራርቲ ጸሓፊ . . . ዝበልዩት ብልጽቲ ሞሃጥም ሞሃጥም፡ ካብ ትሕብቲካ ሞሃጥም ከም እንርድኦ “ሕጂውን እንተኾነ ዝመጽኦ እንተመጽኦ ኣብኦ ደርኽብ - ማይዶ ጸባ ክጸወግል ኢና!” ዝከመረቲ ትሕብቲ ዘለዋ ንክበሪ ደማ ህዘበ፡ ኣብ ቦታን ሰርሒት ጀጋኦ ዝተገምገሙ፡ ትሕብቲ ‘ዓኹዲ’ ወግዶ ጸምብል ፈንቅል ከኣ ምስ ባሕር ሰይዶ ብክሉይ ክበርን መርግቲ ብዝረወደ መዝሙር ናይቲ ምሽት ተዘዘመ።

ሰነት 9 ሰነት፡ መጠል ራብዳይ መግልቲ ዝተዘ ዝኸሪ ቦል ሰርሒት ፈንቅል፡ ካብ ሰነት 8 ክከበ 12 ናይ ንጉሆ፡ ወድድር ቢቲ ሽሊሾልን ምሕንባሕ ባሕርን ኣብ ዓላዘን ሆቴልን ሞሃጥም ባሕር ገርዞምን ኣሰላሰሉ። ኣማኡት ተግዘቡ፡ ጸዮቹ ሞሃጥም ባሕርም እናተግዘቡ፡ እንኣንኣውን ንወሳኢም እናተገሰሱ ብውሳኔ መንፈስ ተኸታተሎምን ደገፊዎም። ብተወሃኹ፡ እቲ ብተሕ ግዜ ኣቐልጦ ኣሸራት ተግዘቡ፡ ዝምሰሩ ቅድድም መከናን ሞተር ሳይክልን ካብ ሰነት 7 ናይ ንጉሆ ክከበ ሰነት 1 ድ/ቐ ተክሪዩ። ተወዳደርቲ መንጃሰይን ኣብ ውሽጢ ባሕር ካብ ከቢ. ሃገር ፋሚሊ ተዘጋም ብኣራቲል እናተመደን እናተሓሳዩን እዮም ህልኽ ብዘለዎ መንፈስ ወድድርም ዘዘገዎም።

ቡቴ ኣልኣሚን ኣብዚ ናይ መዘዋዒ ልሳን፡ ምሕዳር ከብታት ምጽዋዕ ዓቢይቲ ዓሳት ብምትልን እኽለ ማይ ብምድላውን ጸምብል ሰርሒት ፈንቅል ብዘዘዩ ንደላታትን ብክይ ተሳር ምዝንጋዕን ጸንበለና።

ቦል ዝኸሪ ሰርሒት ፈንቅል፡ ሰነት ምሽት ካብ ሰነት 7 ክከበ ፍርቂ ለይቲ ጉጅል ባህሊ ዋልታ ኣብ ዓቢ ጎደና ከቢ. ሲሃም ሲጋላትን ንዘበ. ብዝቐረበሉ ባህላዊ ምርኣት ተዘዘመ።

ቀባኢት ራህዋ አሰፋው

አብዚ ምርኢት ኤግዝብኸን'ዚ ሓዘዮ ቀሪበ ዘለኹ ፋብሪካ ኮላጅ ተባሂሉ ዝጽዋዕ ብዘተፈላለየ አጭርቅቲ ዘዳለኸም ዓይነት ቅብኢ'ዩ። አብዘን አቅሪባዮን ዘለኹ ሓመሽተ ናይ ኮላጅ ሰራሕ አብ ነፍሲ ወከፍ ቅብኢ ዝተፈላለየ ሕብርታት'ዩ ዘሉ። አብዚ ናይ ሎሚ ኤግዝብኸን ፍለይ ዝበለ ዘቐረብኸም እንተ'ሎ ኸኣ አብ ሰፊ ማለት አብ ሰተታ ሓንቲ ቅብኢ አዳለየ ቀሪበ ብምህላው ይ'ዩ።

እዛ ትርእያ ዘለኻ ቀዳመይቲ ቅብኢ “ናይቶም ዕውታት ሳዕሲት” ብዝተበል ኣርእስቲ ዝሰመኹዋ ደባል ዝበሃል

ቀራጳይን ቀባኢይን ዮሃንስ ዓንደብርሃን

አብዚ ትርእዮ ዘለኻ ኤግዝብኸን ዋላ'ኳ ቀባኢይ እንተ'ኹንኩ ቅብኢ ዘይተሃሰ ሽዱሽተ ቅርጽ ሓዘ'የ ቀሪበ ዘለኹ። አብዚ ሞያ'ዚ ካብ 2008 ዓ/ም ኣትሓዘ ክሳብ ሕጂ አብ ቅርጽ ይገዛዩ ኣለኹ። እዚ ሓዘየ ቀሪበ ዘለኹ ቅርጽ ንባህሊ ናይ ዝተፈላለዩ ብሄራት ሃገርና ዘንጸባርቅ ቅርጾታት'ዩ። እዛ ቀዳመይቲ ቅርጽ ንማዕርነት ደቂ-አንስትዮ አብ ትምህርቲን ካልእን ትገልጽ'ዩ። እዛ ካልኦይቲ “ወኒ”

ቀባኢት አልማዝ ዮማን

አብዚ ምርኢት ኤግዝብኸን እዚ ናይ ሰለሰተ ብሄራትና ማለት ናይ ብሄረ ትግራይ ዓፋርን ኩናማን ንጽባቕ ደቂ-አንስትዮ ዘተራሓ ቅብኢታት ሓዘ'የ ቀሪበ ዘለኹ። ሰለሰቲኤን ቅብኢታት ርያልዚም ቅብኢታት'የን። ሰለሰቲኤን ቅብኢታት ናይ ደቂ-አንስትዮ ክሰርሐን ዝተደረገኹ፡ አብ ደቂ-አንስትዮ ኣተኩረ ክሰርሕ መደብ ስለ ዘለኒ'ዩ። እታ ቀዳመይቲ ቅብኢ ደቂ-አንስትዮ ብሄረ ትግራይ እናሳዕሰን

ንብሄረ ዓፋር ዝሰሰሰም ባህላዊ ሳዕሲት እተንጸባርቅ'ዩ። እዛ ካልኦይቲ “ዌልኮም ሆም” ዘርእስታ ቅብኢ አቦ ንውሓዱ አብ ዝጸንሐ ይጽናሕ ብፍቕሪ ነፃ ዝቐበሎ ትገልጽ'ዩ። እዛ ሳልሲይቲ ቅባኢ ኸኣ “ዘ ስትሮንግ ሲቲ” ዘርእስታ ቅብኢ ኮይና ሓደ ናይ ብሄረ ዓፋር መንእሲይ ኩናቱ ዓትዒቲ ንሕብረተሰቡ ዝከላኸል ዘሎ'ዩ። እዛ ራብዐይቲ “ምሕዳስ ሓሳባት” ዘርእስታ ቅብኢ ንባህሊ ብሄረ ብዳውዮት ትውክል'ዩ። ከምዚ ትርእያ ዘለኻ እቲ ዓርኪ ርእሲ ነቲ መርዓዊ ነታ አብ ርእሲ እትጥምጠም ጨርቂ ክሳብ እታ ልክዕ ኢጋባብ ኣመግጥማ ዝረኽብ ነዊሕ ግዜ'ያ ትወስደሉ ዘላ። ነታ ልክዕ ኢጋባብ ናይ ኣመግጥማ ከደረኽብ ኸኣ ከም ዘዩዕርፍን ሓያል ሃልኪ ከም ዘለዎን፡ ባህሊ ድማ ሓያል ምዃንን እተርእየና ዘላ ቅብኢ'ዩ። እዛ ሓምሸይቲ ቅብኢ ኸኣ “ራኢ” ዘርእስታ ኮይና አብ ሰተታ ዝተሰርሐት'ዩ። ህጻናትና እቲ ራኢ ናታቶም ካብ ሰድራቤት ከም ዝጅምር ንምግላጽ ዝሰራሕከዋ ፍልይ ዝበለት ሰራሕ'ዩ።

ዛዚ ናይ ቅብኢ ሞያ ዋላ'ኳ ካብ ህጻንነቲይ እንተፈለምኩም ኤግዝብኸን ካብ ዝጅምር ግና ኣስታት ዓሰርተ ዓመት ኣቐጸረ ኣለኹ።

ዘርእስታ ኮይና ካብ ብሄረ ብዳውዮት ብልዑል ወኒ ዓይና ሰም ኣበላ ንድሕራት ተዓጺፋ ትሰዕስዕ ዘላ ጌል ኣንስተይቲ'ዩ። አብዛ ሳልሲይቲ ሓደ ወናም ናይ ብሄረ ትግርኛ መንእሲይ ሃራሚ ከበሮ ብሰምዒት ከበሮ እናሃረመ እንክሎ ተርኢ ቅርጽ'ዩ። እዛ ራብዐይቲ ሎሚ እናሃሰሰ ካብ ዝኸይድ ዘሎ ያታዊ መሳርሒ መዚቃ ሃገርና ሓንቲ ዝኾነት እምብልታ ንምብርሳዮ ኢላ ሰራሐይ። ንሓደ ሰብኣይ'የ ብሰምዒት ሓደ እዝኩ ዓቢሉ እምብልታ እናሃረመ ቀሪጽዮ ዘለኹ። እዛ ሓምሸይቲ ኣባቶኺ ምስ ምሉእ ኣልባሳቲ ከበሮ እናሃረመ ከዘምር እንክሎ እተርኢ “ዋዜማ” ዘርእስታ ቅርጽ'ዩ። ሻድሸይቲ ቅርጽ ድማ ሓወልቲ ናይ ኣደይ ዘይነብ ያሲን'ዩ። ንኣደይ ዘይነብ ያሲን ብቐርጽ ቀሪጹ ንእሰ ዝበለት ሓወልቲ ሰራሐ ኣብዚ ምርኢት ኣቐሪብዮ ኣለኹ።

በዚ ኢጋጣሚ'ዚ ንመንእሲያት ከመሓላልፊሎም ዝደሊ መልእኽቲ እንተ'ሎ፡ ሓቢርና ንሰራሕ ዝበል መልእኽቲ'ዩ። ምኽንያቱ ብሓባር እንተ ደኣ ሰራሕና ክንዕወትን ሓድሽ ሃገር ክንፈጥርን ምዃንና ፍሉጥ'ዩ።

እተርኢ ቅብኢ'ዩ። እታ ካልኦይቲ ቅብኢ ድማ ጽቡቕ ዝኾነ ውሽጣዊ ስምዒት ናይ ሓንቲ ብሄረ ኩናማ ዝኾነት ጌል ኣንስተይቲ ተንጸባርቅ'ዩ። እዛ ሳልሲይቲ ቅብኢ ድማ ደቂ-አንስትዮ ብሄረ ዓፋር እናሳዕሰን እተርኢ ዘላ ቅብኢ'ዩ።

አብዚ ናይ ቅብኢ ዓውዲ ብ2003 ዓ/ም ኣብቲ ብ ሂማሙተኢ ዝተዳለወ ናይ ቅብኢ ትምህርቲ ተሳቲፊ ምስ ተመረቐኩ፡ ብድሕሪኡ ዓመተ-ዓመት ካብ 2003 ክሳብ 2013 ብጉጅለ ተጠርኒፊ ምርኢት ኤግዝብኸን ኣቐርብ ነይረ። ብድሕሪኡ ምስ ሓዳር፡ ናብራ፡ ቅሩብ ዝሕትል ኢላ ጸኒሐ። ሕጂ ግን ሳላ ልዑል ምትብባዕ ናይ ብዓልቤተይ ተመለሰዮ ኣለኹ። ሕጂውን ሳላ ምድግጋፍ ናይ ብዓልቤተይን እዞም ምሳይ ዘለዉ ቀባኢትን'የ አብ ኣርት ጋላሪ ፍርዮተይ ከቐርብ ቢቐጥምበር አብዚ እምንዚ ሓራሲ'የ ዘለኹ።

ፊፓርታዝ

“ንባህልና ዘንጸባርቅ ሰራሕ ሒዝና ኢና ቀራብና፡”

– መንእሲያት ቀባኢቲን ቀረጽቲን

መርሃዊ ታደሰ

ቀባኢይ ቢጌም ትኩእ

ኣቢሉም ክርድእዎ ዝኸኣሉ ክኾኑ እንክለወ፡ ናተይ ከኣ ዝረኣዩ ግና ሰባት ከኣ ብቐልል ዝበለ መንገዲ ክርድእዎም ዘይክኣሉ ቅብኢታት ስለ ዝኾኑ'የም። እዞም ቅብኢታት ብኹሉ ሃገራቶም ንባህልና ዘንጸባርቁ ቅብኢታት'የም።

ብ2008 ዓ/ም ኣብዚ ሕጂ ኣነ ዝምህረሉ ዘለኹ ሳትራብ ዝበሃል ትኩል ንኣርባዕተ ዓመት ተማሃረን ብዲፕሎማ ተመሪቐን። ብሓጺሩ ካብ 2012 ክሳብ 2020 ዓ/ም ልዕሊ 12 ምርኢት ኤግዝብኸን

ኩነታትና ዘንጸባርቅ ቅብኢታት'ዩ። ከም ኣብነት ዝ “ሰፕሪት ኦፍ ድራም” ዘርእስታ ቅብኢ እንተወሲድና፡ ናይ ወዲ ሰብ ሰምዒት ምስ መዚቃ ዝተኣሳሰር ምዃን'የ ዝበርሃልኩ። እዘን ክልተ ዝሰዕሰን ዘለዋ ናይ ብሄረ ትግራይ ደቂ-አንስትዮ እቲ ሓይሊ ናይ መዚቃ ወይ እቲ ሓይሊ ናይ ከበሮ ኣብ ውሽጠን ኣትዩ ማዕረ ክንደይ ቀስቂስወን ከም ዘሎ ብሰምዒት ዮንጸባርቕ ኣለዋ። መዚቃ ብቐንዱ ብእዝኒ ዝውሰድ መድሃኒትን ዓለምለኸዊ ቋንቋ ምዃንን ከኣ ካበዝ ቅብኢ እዚኣ ንርግጽ።

አብ ዓውዲ ቅብኢ ዘለኒ ተመኩሮ ክገልጽ እንተደኣ ኮይን፡ ጻርጋ ምሳይ ዝዓለሞ'የ ክበል'የ ዝኸኣል። ምኽንያቱ ብህጻንነቲይ ፈሓም ተጠቐመ ኣብ

ዓይነት ቅብኢ ካብቲ ንቡር ቅብኢታት ውጽኢ ዝበሉ ፍልይ ዝበለ ሞብብ ዝተሓወሰ ክኸውን እንክሎ፡ ርያልዚም እንብሎ ድማ ንገራት ከም ዘለዎም ኢኻ ብቐብኢ ተቐርቦም። እዚ ሞዶሩን ግና ነቲ ንቡር ብናትካ ቅዲ እናቐያየርካ ካብቲ ንቡር ኣውጽኢ ኣበልካ ኢኻ ተቐርቦ።

አብዚ ምርኢት'ዚ ኣርባዕተ ቅብኢታት ሓዘ'የ ቀሪበ ዘለኹ። እዛ ቀዳመይቲ ንርእያ ዘለና ቅብኢ “ግሬስ” ዘርእስታ ኮይና ንጸጋታት ናይ ሓደ ቀሺ ተንጸባርቅ ዘላ ቅብኢ'ዩ። እዛ ካልኦይቲ ሞደርን ቅብኢ “ሳን ራይዝ” ትብል ኮይና ንናይ ንግሆ ጽባቕ ምስ እዘን ትርእየን ዘለኻ ኣማሃል

ቀባኢይ ፍጹም ሰመረ

ዘለኩ ምኽንያቱ እንተተሓጎሰካ ሞራሕ ኢኻ ሞዕና ክትረክብ ትኽኣል። ኣነ ኸኣ ዝህ'የ ከንጸባርቅ ፈቲነ ዘለኹ።

እዛ ካልኦይቲ ቅብኢ ምስታ ቀዳመይቲ ሓደ ዓይነት ኣለዋ። ቍሩብ ሓሳዊ

ኣቐሪብ ኣለኹ። ካበዚ እቲ ዓሰርተ ምስ ብጽተይ ብጉጅለ ዘቐረብኸዎ ክኸውን እንክሎ፡ እቲ ክልተ ድማ ብውልቀይ ዘቐረብኸዎ'ዩ። ካብቲ 10 ግዜ ናይ ጉጅለ ኸኣ እታ ሓንቲ ኣብ ኢኳደር ኣብ ወጺኢ ዘቐረብኩዋ'ዩ። ስለዚ ተመክሮይ ኣብዚ ዓውዲ'ዚ ዝሊ ይመስል።

ካብ ተዓዘብቲ ዝረኹበኸዎ ግብረ መልሲ ኣዝዩ ጽቡቕ'ዩ። ሕብረተሰብና ብህሪኡ ኣድናቹ ስለ ዝኾነ ኣድናቹቱን ሞራሉን ይልግሰልና። ንሕና ግና ቅሩብ ኣብቲ ገለ-ገለ እንፈጥር ሃንፋት ወይ እንሰሕቶ ሃገራት ከም ስነ-ጥበባዊታት መጠን ብወዝይ ሃናጺ ነቐፊታ ምደለና እብል። ምኽንያቱ ሕብረተሰብና ኣስተማቻሪ'ዩ። ነቲ ንሕና ዝሰራሕና'የ ሰራሕ ብዘተፈላለየ ኩርናዕ'ዩ ዘስተማቐር። ንሕና ዝሊ ኤግዝብኸን'ዚ ከንዳሉ እንክለና ኸኣ ንሕብረተሰብና ኣብዚ ደረጃ'ዚ በጺሕና ኣለና'ሞ ረኣዩልና ርእይቶታትኩም ለጉሰልና ኢና ንብል ዘለና። ዕላማ ናይዚ ምርኢውን ብቐንዱ ንሉ'ዩ።

መናድቕ እናሓንጸጽኩ ዓብዩ። ስልጠናታት ካብ ዝውሰድ ንደሓር ግና ከባቢ ዓሰርተ ዓመታት ኣቐጸረ ኣለኹ።

አብዚ ናይ ሎሚ ኤግዝብኸን ካብቲ ናይ ቅድሚ ሕጂ ፍልይ ዝበለ ሓድሽ ቅዲ ሓዘ ስለ ዝመጸኡ ካብ ተዓዘብቲ ጽቡቕ ኣድናቹት ረኺቡሉ ኣለኹ። ብፍላይ ከኣ ኣብ ገለ ካብ ቅብኢታታይ ጽቕጢ ክሰርሕ ድማ ብዘተሓት ተዓዘብቲ ሓቢርምኒ ኣለወ።

እዞም ሽውዓት መንእሲያት ውህደትና ኣብዚ ምድላው ምርኢት ኤግዝብኸን ኣመና ጽቡቕ ነይሩ። ብወዝይ ዝሊ ኤግዝብኸን ኣዘያ ስለ-ሞትን ልዑል ምውህደን ዝበራ ምርኢት ኤግዝብኸን ኢለ'የ ዝገልጽ።

ኣዛሚደ'የ ኣቐሪብዮ ዘለኹ። እዛ ሳልሲይቲ ንባህሊ ብሄረ ኩናማ ትገልጽ ቅብኢ ኸኣ ርያልዚም ቅብኢ'ዩ። እዛ ራብዐይቲ ሞደርን ዓይነት ቅብኢ ድማ “ምንቅሰቻሰ” ዘርእስታ ኮይና ንሓፈሻዊ ምንቅሰቻሰ ናይ ሰባት ተንጸባርቅ ቅብኢ'ዩ። ብሓፈሻ ንኸነታትናን ንባህልናን ዘንጸባርቅ ቅብኢታት'የን።

አብ ናይ ቅብኢ ዘለኒ ተመኩሮ ክገልጽ እንተደኣ ኮይን ካብ ቍልዑነተይ ዝጀመረ፡ ጻርጋ ምሳይ ዝዓለሞ'ዩ። ኣብቲ ዕብይ ዝበለ መድረሽ ናይ ቅብኢ ምስ ኤግዝብኸን ዝተኣሳሰር ክገልጽ እንተደኣ ኮይን ኸኣ ልዕሊ ሸግጥተ ዓመታት ኣቐጸረ ኣለኹ።

ሰኢሊ ኣለዋ። እዚ ኣብ ርእሱ ብጨርቕ ተዓማመ ዘሎ ሰብኣይ ኣብ ሓደ ሃገር ኣትኩሩ ዝሞምት ዘሎ ሰብኣይ ኮይን፡ እታ ኣብ ርእሱ ጠምጠምዎ ዘሎ ጨርቂ ኸኣ ናይ ሓንጎል ቅርጺ ትመስል ኣብ ውሽጣ ኸኣ ናይ ግእዝ ጽሕፈት ዘለዋ ጨርቂ'ዩ።

ካብ 4ይ ገጽ ተጀምሮ

ትወርድ። ካብ እንዳ ናብ ክፍሊ እንዳ ትኸይድ። ካብኡ ናብ ማይ ቤት ክትመጽኡ ኢኹ። እቲ ምዝገባ መወጃታ ዩቡኡ። ምዝንያቱ እየም ናይ ፖለቲካ መራሕቲ ኢና ዝብሉ ተወሳኺ ነቲ ምዝንፋል መመሊሎም እናገምገሙ እየም ዝገኛዎ።

ኣብ ከለን እተን ክልላት ዘሉ ከካይታ ምስ እንርኢ፡ ብክንታታ ጥራይ ዘይካነ ኣብ ስህተት ክወን ናጻመታት ከሆነቦ ክክክል ኣለና። ምዝንያቱ ምትሕልፍኻ (complexity) ናቲ ብዝበኝ ክትርድኦ ክክክል ኣለዩ። ቀደም ዝገበረ ናልጠትን ሕጂ ዘሉ ናልጠትን ምስ ተቐያሪ፡ ከካይታ-ህላው ግዜ ተበራታ ክህልወካ ክክክል ኣለዎ። ኣብ ባይታ ዘሉ ከካይታ ብዝተፈለየ መልክዖቲ - ማለት ፖለቲካ ባህሪ ማሕበራዊ ቁጠውን ድሕነታውን ኣልካ ሓደ ብሓደ ክክክል ትክክል ኢኹ። ነቲ ዝዘገበረ ሰላ ናይ ክልላት ናብ ሓደ ገጃፍ ሞይብ ትርጓዩ፡ ከመደሲ መደባካ ክትሰርገን ክኸም ብድህታት ክትፈልግምን እንድሕር ኳንቲ ናይ ብተቲ ሰላ ክህልወካ ክክክል ኣለዎ። እቲ ምዘመዝ ወይ ምትፍናን ኣብቲ ዝደቐቐ ደረጃኡ እዩ ወራዳ ጥራይ ዘይካነ ካብቲ መሰመሩ እውን ወጽኦ እዩ። ኣብ ገለኡ ብጀግራፍ ኣብ ገለኡ ብዋጊ ኣብ ገለኡ ብንጽሕ ዞኒ ኣብ ገለኡ ብገገብታት ዝመጽዩሉ ከካይታ እዩ ዘለዩ።

ዛገ ክትፍውሶ ምእንቲ ካብኡ ኣውጽእካ ነቲ ገጸኡ ዝመዘገበ ፖለቲካ ክትጽልዩ ክትክል ኣለዩ። እዚ እቲ ዋና ስላም እዩ። ናይ ፕሮግራም ኣረጋጳይን ሕርያታትን ናልልይ ክህልወካ ግዜ እዩ። ብእንዳ ብዓለት፡ ብኣንዳ ... ክትፈለግ ግን ግዜ ኣይነሳን። እዚ ኣብ ሓደ ሃገር መመሊሱ ሽጎት ዘውርድ እዩ። ካብኡ ዝገኛኡ መርሒ የለን። ዛገ ናይ ፖለቲካ ሕርያ ወይ ኣማራጺ ከተቐርቡ ትክክል ኢኹ። ብኸመይ ኣወጃዮ ኣብ ከመይ ዝኣመጠ ስርዓት ክኸይድ ኣለዎ? ስርዓት ኮኣ ዳይናሚክ እዩ። እዚ ከም ናይ መሰከት መጻኢቶቲ ኣይካብን።

ግጹኡ ናብ ዳይናሚክ ዝኸነ ናይ ሕብረተሰብ ምውህደ፡ ምርክኻብ ከምኡ እውን ናይ ሕብረተሰብ ዓቕሚ ከተሓደሉ እትክክል ከካይታ ክትቅደር ክትክል ኣለዩ። ኣብዚ እንታይ ዝመሰል ሞዴል ወይ ናታሕ ክሰርኡ ይክክል? ኣብ ጸዘብቲ ክልላት ግዜ ከካይታ ናብ ዝተወሃደ ዘርብኡ ከካይታ ክትቅደር፡ እንታይ መደባት ክትሰርኡ ኣለዩ? እቲ ተልእኾ እንታይ እዩ ክኸውን ዘለዎ? ክውቃዕ ዝድለ ሹቶ እንታይ እዩ? ዛገም ኣጭቐካ ትሰራም። ድሕሩ ናብኡም ከብዱሳካ ዝክክል ስትራተጂ ስኣልቶን ወጥናትካ ሓገጽኦትን ክትሰርኡ ትክክል።

እዚ ቀለል ሃገር ኣይካብን። ዛገ ሰፍታ ዝብሎ ዘለኹ መመሊሶ ነቲ ወሽጢ እናረገኸ ክትከይድ እንክሰኹ ናይ ብተቲ ከበድ እዩ። ምዝንያቱ ብደገ መጻኢኻ ዝተሰማዘካ ሚሳላዊ መንገዱ ናታሕ ክትሰርኡ ኣይትክክልን። ኣብ ኣተሓላዊኡ ጸበቕ ድሊት ክህሉ ይክክል እዩ።

ዝጸበቐ ድሊት ተመካኪር እንድሕር ዝውሕዶ ከዳኡ ዝወሰደ ሕርያታት ምናልባት ነቲ ዝድለ ስላም ከይወቅዕ ይክክል። ከመይ እንቲ ተተካቢረ ይሓይሽ? ኣብኡ እዩ እቲ ምምዝኻር ዝመጽን። ቀዳሊ ምምዝኻር እንቲ ገደርኩ ናብቲ ዘወጽእካ መንገዱ ተምርሕ።

ግድ ነቲ ክወን ከካይታ ናይ ኢትዮጵያ ምናልባት ኣይጸግመናን እዩ። ሓገሩ ፈለጥኦ ኢና ምሂ ከምዚ ነይሩ ቅድሚ ምሂ ከምዚ ነይሩ ጥራይ ዘይካነ ዛገ ህላው ግዜ እውን እንድሕር ኣለና። ኣብ ንጠፍ ጸምዶ (engagement) ተመርኩናና ንኸይድ ኣለና። ሕጂ እንታይ እዩ ዝረገጸ? ገለ እዋን ዘልተጥተፍ ኣልና ንድሕሪት እንቲ ተሰፍኖ ጉዳ ኣልና ከርክብኡ ኣይክክልን። ጉዳዮት ካብ ቀጽጽር ወጹ ክኸኑ ይክክል። ሰባት ንሓድሕዶም ክክፍቲ ይክክል። ተመሊሶክ እቲ መርሒ ኣብ እዋኑ ክኣል እንተዝከኣል ነይሩ ኣልካ ናብ ምስክንታት ትኣቲ።

ከይድተከይድካ ኣብ ክንዲ ሽግር መምሰመጽ ክትፈትሕ ምናታን ሽግር ከይመጽኩኦ ክትከልፍ ክትክል ኣለዩ። ከምኡ ንክትከበር ኮኣ ከሉም ናይ ፖለቲካ ሰባት ወይ ወዳዮት ከምኡ ዓይነት ኣቀራርባ ክህልዎም ክክክል ኣለዎ። ኣብ ባይታ ግን ብእንዳ እዩ ዝርኦ ዘለዩ። ንሓድሕዶም ኣብ ምትፍናን እየም ዝርበዙ። እቲ ካብ ከሉ ዝወሰነ ነቲ ምትፍናንም ሱ ሓሳዊ መልኩ ከትሕዝዎ ዝፍትሑ ምህዋም እዩ። ኣነ ፈለግዎ ወይ ናይ ጥንቁባ ፖለቲካ እዩ ዝብሎ።

ዛገ ንክትምዘግዱ ምስቲ ሕጂ ዘሉ ናይቲ ህዝቢ ናይ ኣጎምሮ ቅኒት ቀለል፡ ኣብዚ ሕጂ ዘሉ ናይ ጸልኢ መንፈሳ ገጸቶ ናይ ጸልኢ ዘርብ እንድሕር ኣምጺኦት ተቐባልኦት ክትሰርኡ ትክክል ኢኹ። ናብ ምቅርራብ ምውህደን ዘመጽኦ መንገዱ እንድሕር ከተቐርብ ጀሚርኩ ብቐለል ስምብራት ኣይተሳርፈሉን ኢኹ። መራሕቲ ፖለቲካ ኢና ዝብሉ ነቲ ተወርቦ ናይ ሰላ - ሰላ ዓመታት ኣታፋኒ ሱኣጎምሮ ወይ ፖለቲካ ክጥቀሙሉ ክፍትሑ ክትርኢ ከለኻ ዘህፍ እዩ።

እዚ ሕጂ ኣብ ኢትዮጵያ ብቐጸሊ

ኣብ ዝተፈለየ መራሽቢ ብተሓን ዝቐርብ ዘሉ እንቲ ርኢኹ፡ ብምቕታ ነቲ ጉዳይ ዘይርኢ እዩ። ንመጽኢ ክከበር ዝገብኦ ኣዳበፍ ፈለጠ ዝርከብ ሓይልታት ኣሉ ኹቡል ኣይትክክልን። ሓሚቓም ወይ ደንቀሮም ማለት ኣይካብን። እዚ ህላው ከካይታ ካብቲ ዝተወርከ ከካይታ ዝተፈጥረ ሰላዊት ምስ ግዜ ተመካኪር እናተቐሰመኡ እናተመሓደሸ ክኸይድ ዝክክል እዩ። ኣብ መወጃታ ግዜ እውን ግዚ ርኢሉ ሓደ ወሂ ረጀብ እዩ።

ኣብ ኢትዮጵያ ሕጂ ሓደ ካብቲ ኣሕራኻሪ ኣርጋስትታት ከዳኡ ዘሉ ብመሰረት ናይቲ ዝጸከሐ ፖለቲካዊ ባህሪ ምርጫ ኣብ 2020 ክክደ ኣለዎዶ ዩቡኡ? ዝብል እዩ። እዚ ግዚ ርኢሉ ኣብዚ እዋን እዚ ኣርጋስቲ ክኸውን ኣይምተገብኡን። ኣብኡ ትፈለሱ ትሰራሕቲን ትፍቐትን እንድሕር ጀሚርኩ ካብ ነፍም ቀንዲ ጉዳዮት ኣብ ምዃጽ ኣተኮሮኻ ትከርከር። ኣብ ጎድናዊ ዝኸነ

ኣልካ ክትሓረብ ኣለዩ። እንተዘደሉ ትኸን ኣይትኸን ቦታ ዝተባህሉ ናይ 1995፡ 2000፡ 2005፡ 2015 ሕጂ ኸኣ 2020 ከምኡ ክኸውን ኣለዎ ኣልካ ክትሓረብ ግዚ ኣይካብን። ቅድም ቀዳደም ነቲ ዝጸከሐ እንድሕር ዘረገፍኩ ንሱ ኣይወጽእናን እዩ። ሓደሽ ኣካይዳ ክክይድ ኣለና እንድሕር ትብል ኣለኻ ኳንቲ ናብቲ ሓደሽ ኣካይዳ ዝወሰደካ መንገዱ ክትማኸት ትክክል።

ነቲ ዘሉ ሰፍታ መመሊሶን ዘጋድዳ ዓበይቲ ናይ መጽናዕቲ ወይ ናይ ምርምር ትሓት ኣለዩ። ነቲ ንሐን ዝህቡ ናብ ምህውታት ጎድናታት ዝወሰድ ምዕዶታት ወይ ምክርታት እንቲ ሰሚዖሉ ዘህፍ እዩ። ነቲ ዘሉ ቅኒት እዩን ክምዘምዘኦ ዝፍትና ዘለዩ። ኣብኡ እናኣተዎ መሊሶን ከተሓረኦ እዩን ዝሕልና። ዓበይቲ ናይ መጽናዕቲ ማእሰራት ተሃሊሞ ዘወጽእዎ ዘለዉ ርሻ ጽሕፋት፡ መመሊሱ ናብ ገደል ዘቲ እዩ። ሰላዊ ክኣል ክክክል ኣለዎ። ነቲ ናይ ኢትዮጵያ ከካይታ

ዘድልዩ ማእዘን ኣወረገና፡ ጥዕይ መንገዱ ንሕዝ ኣለና። ሕጂ ተመሊሶክ ክትርጎሞ እንክሰኹ ብተሕ ሕምርግርግ ዝበሉ ጉዳዮት እዩ። እቲ መርሒ ግዚ ርኢሉ ናይ ብወራዊ ረጽምን ምትፍናንን ጥራይ ምዃን ዘይካነ ኣብኡ ዘሉ ኣረዳድኦን ገጸኡ ክትፍውሶ ኣልካ እትቐርብ እምመታት ናብ ምትፍናን ክወሰድ ዩቡኡ።

እነሉ ፈደራሊስት፡ እነሉ ግን ኣሃዳዊ (ዴሞክራሲ) እዩ እንታይ ማለት እዩ? ንኣሃዳዊ ኣብ ወሽጢ እንታይ መጃን (context) ኢኻ ትርጎሞ ዘለኻ? ምሓር ሞሚቶ ብዘይካነ ኣረዳድኦታት እዩ ዝርዝር ዘለዩ። ፈለግዎ ዝኸነ ናይ ጥንቁባ ኣቀራርባት ኣለዩ። እቲ ዝቐርብዎ ዘለዉ ሓሳብ ናይ ብተቲ ቅኒት ዘይቅኒት ዘይካነ ነቲ ዘሉ ከካይታ ኣጎምሮ (መድ) ክጥቀሙሉ እየም ዝፍትና ዘለዎ። እዚ በእ፡ እዩ። ዝፈለገ ሃብታትን እንድሕር ኣሉ ኹዳኡ ኣብ ትሕዝቦ ሓደ ክልተ ኣልካ ትሓረቡ። እንተዘደሉ ኣሃዳዊት ኣሃዳዊት ብምዃን ነቲ ፈክሶ ጉዳዮት ቃልቃል ተብሎ።

ብኸመይ ኢና እንድሕር ዘለና? እንድሕር ተሃሊ። ንሕፍ ካብቲ ዝጸከሐ ወሳሰ ግዜ ክወጹ ክክክል ኣለዎም በልቲ ኢና። ምእንቲ ግዳየም ክጥቀም ኣብ መወጃታ ኸኣ ግድን ዛገ ከበናን ምእንቲ ክጥቀም፡ ምዝንያቱ ኢትዮጵያ ከም ዝኸነት ሃገር ኣይነሳን። ምእላው ኣለዩ። ጅግራፍን ጃጋፖሎክዊ ኣገዳሕን ኣለዩ። ታሪኽ እውን ግዚ ርኢሉ ዓቢ ትምህርቲ እዩ። ሰላዊ ገጸኡም ግዚ ሕግ ክፍል ኣለዩ። እንተደኣ ተረጋገኡ ከካይታ ናይ ኢትዮጵያ ኮነ እዚ ከበ. ክረብኡ ይክክል እዩ። ግዚ ኢትዮጵያ ህሉ ደልልዎ ኣልካ ትገደፍ ኣይካብን።

ከም ዝኸነት ኣልኦ ሃገር ንሕፍ ብክቐምና ናትና ታሪኽ ኣለና። ናትና ከካይታ ኣለና። ንድ ኢትዮጵያ ቦታ ኣብዚ ከበ. ክረብኡ ኣለኩና። ደላይ ይኸን ክትብል ኣይክክልን ኢና። ምዝንያቱ ናቲ ናይ ምልላም (spill over) ሳብና ኣለዎ። ናብ ሶማሊን ዝተፈለየ ካልኣት ጎረብብቲ ሃራትን ዝኸይድ ዓቢ ጸልዎ ኣለዎ።

በዚ መጽገር እቲ ጸበቕ ሃገሩ እዚ ሕጂ ግዚ ዘለና ዝምድና ብዝበኝ እናኣምሰልና፡ ናይ ሓር መሪጽታ እናፈጠርና፡ ኣብ ኣካይዳ እውን ገለ

ዛ ናይ ምርጫ ከም ኣብኡ እዩ ዘመጽኦ ዘለኹ። ዓቢ ኣርጋስቲ ሰላዊት ኣይካብን። ናይ ምርጫ ጉዳይ ኣብ ሱ ሓሳዊ ወይ ኩሳ ይከበር ኣልካ ምርክኻር ኣይመድለዩን። ቅድም ቀዳደም ኮፍ ኣልካ ኣብቲ ትሕዝቦ ንሪዎጽ ኣልካ ክትሓረብ እንክሰኹ ናብ ምርድዳን ናብ ናይ ሓር መድብን ክትከይድ ትክክል። እንተዘደሉ ግዳ ከም መፈለዩ ሃብ. ወሰድኩ መመሰመርካ ሓዘክ እንቲ ኸይድኩ ናብ ኢኻ ከተምርኡ?

ተመካኪር ናይ ዝተሃረ. 30 ዓመታት ዝመሃረና ኣለዩ። እቲ ኣቐዳመ ዝልክዎ ሓደሽ ምህዝ ዘይብሉ ናይ 1994 ኣረጋጳይን እዚ ሕጂ ግዚ ዘለና እንታይ ናልልይ ኣለዎ? ሽዑ ከመዘዶ ክኣልና እንቲ ግዚ ኣብ ከሉ ጸም ኣምሳይ ምእተናን። እዚ ከሉ ክህረን መሰዋኢትን ኣምሳይ ምመጽን። ሕጂ እውን ልክብ ከምኡ ዓይነት ሃገር ከይመጽኦ ምእንቲ ሰላምንታይ ብኣጋ ክክክል ዘይክክል? ዘይተደለይቲ ምዕላታት ምእንቲ ከይሰበኩ ነቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዘሉ ከካይታ ብቐርብ ክክክልቲሉ ኣገዳሲ እዩ።

ይጽገል

ሐፍረት

ኤርምያስ ገብረልዑል ermileul@gmail.com

ሐበንን የውሃንሰን ዝኣድ ብቕዓት አርእዮም

✽ ጸሐፊው መልካም ብሔርዳዊ . . .

ብዙሃን፤ ብሉጽ ጸወታ አብ ዝተራእየሉ ናይ 1800 ሰሊ ውድድር መኪና፤ ሳይሞን ጸሃዩ አብ ኩርባ 360 ዲግሪ ድሕሪ ምንባርታቱ ምስ መካኸሊ ጎማ ተጋጭኖ ኣርባወት ጎማኡ ንሓሊ ዘንቃሪረት ሪናውልት መኪና መሉሪታ ኪገብሩ ዘብ ተወዳዳሪ ሞተር ሳይክል ኣላይ ወልዳይ ብሓደጋ ተገኑ ከወጽኦ ነብ ውድድር ዝተቐረጸሉ ስታፊኦ ዘቐትቦ ሃብተ ዘርኣይ ብጊላቱ አብ ቀዳሞት ዘርያታት ነብ ውድድር ዝወጸሉ ሚልክያስ ርኢሞ ንዘይት አብ 'ፖድየም' ዝተራእየሉ ኢሳይስ ኣየለ አብ ውዳኢ ግዜ ናብ ውድድር ዝተመለሰሉ ሓበን ጎይትኦም መኪናኡ ብዘገብሩ ከምዝመለሰ ዘረጋገጸሉ፤ ቴድሪስ ሰይሞን ንወግሪ ዓወቱ ንዝገብረሉ ኣየለ . . . ገለ ካብቲ ብቐድሚት ትማሊ አብ ከተማ ምጽዋዕ አብ ዝተቐየደ ውድድር መኪናን ሞተር ሳይክልን ዝተራእየ ፍጻመታት እዩ።

** ** *

አብቲ ብምክንያት ዝኸረ መበል 30 ዓመት ሰርሒት ፈንቅል ብሃገራዊ ፈደራሊን መኪናን ሞተር ሳይክልን ዝተቐለወ ውድድር፤ ካብ 1000 ክሳብ 2000 ሰሊ መኪናን ከምኡ ድማ ካብ 125 ሰሊ ክሳብ 1200 ሰሊ ንዝተሓሃዙ ሞተር ሳይክልን አብ ውድድር ክጽመዱ ተራእዮን፤ ብሰባላት ዝተሸፈኑት ጸሓይ ምስ ማእከላይ ምቕት ናይቲ ሪፍራ ቦቲ ሓይ፤ ኣክድራት እቲ ውድድር ድማ ግዜ ከዋግፍኡ ውድድር ምጽማርምን ምቕጽለምን ከኣ ቦቲ ኻልኣ ብሓፈሻ ንተግዘቡት ምቕጽ ነይሩ ክበሃል ይከኣል።

አብ ናይ 1000 ሰሊ ጀመርቲ ተቐዳደምቲ መኪና፤ ሽዱሽተ ተቐዳደምቲ እዮም አብ መስመር ምብጋስ ተረኺቦም። አብ ፈለማ ዘርያታት ኩባርን በረኽት ዘርኣዮ ናይ ምዝዋር ብቐዳት ከምኡ ድማ ኣፒል ካይት መኪና ዝተሓሃዙ ምስ በረኽት ክሳብ መወዳጃታ ዘርያ ንመወዳደርቲ

ዝመርሓሉ ብቐዳት መሳጢ እኳ ኮይኑ እንተቐረጸ ክልቲኦም ተቐዳደምቲ አብ ቦታ መሸለሚ ኣይተረኽቡን። ኩባርን ብሓደጋ ንፍታሊም ድማ ማኪና 'ቂም' ብምባላ፤ በዚ ድማ፤ አብ መወዳጃታ፤ ፊያት 127 ዝዓይነታ መኪና ዝመርሐ ሚሮን ተወልደመድህን ንመዋእል ኪርሰን ዩኡል ኣርኣዮን በሊጹ ዕዉት ናይቲ ካታገሪ ኮይኑ።

አብ ተመሳሳሊ ናይ 1000 ሰሊ ገዳይም ተቐዳደምቲ ውድድር፤ 13 ተቐዳደምቲ እዮም አብ መዝገቢ መስመር ተረኺቦም። ብዘከሉ ሞራይ ዘይካኑ ከም ኣሚር ኢማም ዝኣመሰሉ አብ ዝለዓለ ሰሊ ዝወዳደሩ ዝከቡ ተቐዳደምቲ ምህላምም ብኣጋኡ ጽቡቕ ጸወታ ኮታ ብልሒ ክረኣ ተገሚቲ እዩ። ብፍላይ ኣሚር ካብ ግዜ ናብ ግዜ ንቴድሪስ ክቐርቦ ዝፈተነሉ ፍጻመ ንብዙሓት ቃንዩ እዩ። ብዘገብሩ ቴድሪስ ዕዉት ናይቲ ካታገሪ ኮይኑ መዘዘሚ ሕንጻጽ ክረግጽ እንከሉ፤ ኣሚር ድማ ካልኣይ ኮይኑ። አብዚ ካታገሪዚ ስሙ ዝተቐለወ ዓወት ወልዳ ድማ ሳልሳይ ኮይኑ። ድሕሪ እቲ ውድድር፤ አብ

ናይ ውድድር መኪና ጉዕዞኡ ፈላሚ ዓወት ዘመዝገበ ቴድሪስ፤ “እዚ ዓወት ንክብሪን ዝኸረን ወላደዮይ ነፍሰሄር ሰይሞ ይኹን” ክብል ድማ ተሃረበ።

14 ተቐዳደምቲ ዝተረኽቡ አብ ናይ 1300-1400 ሰሊ፤ እቲ ዝለዓለ ቁጽሪ ተቐዳደምቲ ዘሳተፈ ካታገሪ ናይቲ ውድድር ነበረ። መኪናኡ ዘንሸራተቶ ዳዊት ማቴዮስ ዘርኣዮ ጸወታ አብ ፈለማ መሳጢ ኮይኑ አብ ዝቐረበሉ ውድድርዚ ካታገሪ ገዳይም ተቐዳዳማይ መሉሪታ ሃይለ እዩ ተዓዊቲ። እዚ ንዊሕ ዓመታት ብኣፒል ኮርሳ ዝዓይነታ መኪና ዝተወዳደረ ተቐዳዳማይ ድሕሪ ነዊሕ ዓመታት ናብ ዓወት ምምላሱ ድማ ፍሉይ ይገብሮ። ጌደምን ግርማይ ከምኡ ድማ መሳሪ ነጋሽ እዮም ካልኣይን ሳልሳይን ኮይኖም አብ መዘዘሚ ሕንጻጽ ዝበጽሑ እዮም።

ካብ 125 ሰሊ ክሳብ 600 ሰሊ ብሓባር ዘሳተፈ ውድድር ሞተር ሳይክል እውን ኣካል ናይዚ ውድድር እዩ ነይሩ። ነገር ተቐዳዳማይ ኣላይ ወልዳይ ካብዚ ውድድርዚ ብሓደጋ

አብ ዝወጸሉ ናይ 600 ሰሊ ካታገሪ ኣኳ ነረዲን እዩ ውድድሩ ብምፍጻም ተዓዊቲ።

ሸምንቲ ተቐዳደምቲ አብ ዘለለ ናይ 175 ሰሊ ካታገሪ ከኣ ናሆም ይትብረኽ ንሳሙኤል ተሳፋማርያምን እምባዩ ሳሙኤልን ኣኸቲሉ ተዓዊቲ። አብ 125 ሰሊ ድማ ምስዮና መሓሪ ጸብለል ክብል እንከሉ፤ ነበል ክዮር ከምኡ ድማ ሃብቶም ገብረመስቀል ካልኣይን ሳልሳይን ኮይኖም።

አብ ክልተ ምድብ ዝተወዘዙ ግን ከኣ ብሓባር ዝተወዘዙ ተቐዳደምቲ 1600 ሰሊ፤ ዝሓሸ ናይ ምሕናን ብቐዳት እዮም ኣርኣዮም። እዞም አብ ካርቡራቶሪን ኢንጅክሽንን ዝብል ምድብ ዝርከቡ ተቐዳደምቲ ብሓፈሻ ብዘሓም 13 ከኣ ነበረ። አብ ናይ ኤ (ኢንጅክሽን) ምድብ ሓበን ጎይትኦም ልዕሊ ካልኣ እዋን መኪናኡ ብዘገብሩ ዝመለሰሉን ዝኣድ ብቐዳት ዘርኣዮሉን ኮይኑ እዩ ቀረበ። አብ ቀዳሞት ዘርያታት ማዘዳ ዝዓይነታ መኪና ብዘተሓሃዙ ተዓገስ ዓንደብርሃን ዝተበደህ ሓበን ምስ ግዜ መሪሕነት ክጭብጥ ግዜ ኣይወሰደን። ንሱ ንተዓገስ ዓንደብርሃንን ርቢል መዓሽን ኣኸቲሉ አብ ዝተዓወተሉ መድረኽ ብተመሳሳሊ ዮናታን መብራህቲ ከኣ አብ ናይ ካርቡራቶሪ (ቢ) ምድብ ጸብለል ብምባል ቀዳማይ ወጸኡ። ኣበል ምስዮና ከምኡ ድማ ቴድሪስ ናይዝጊ ካልኣይን ሳልሳይን ዝወጹ ተቐዳደምቲ እዮም።

አብቲ ናይ 1600 ምድብ ተቐዳደምቲ ብሓባር ምውድዳርም፤ ገለ መቐረት ንገለ ተግዘቡቲ እኳ እንተሃቡ ንሓይ ሓይ ተቐዳደምቲ ግና ኣይተዋሕሙሎምን። ምክንያቱ፤ አብ ኩርባ ብዘይ ካታገሪኦም ተቐዳዳማይ ናይ ምዕጋት ከምኡ እውን ፍጥነት ናይ ምንካይ ተርእዮታት ይጋጥሙም ብምዃሩ። አብ ናይ ቢ ምድብ ከምዘይሓተፍ ብፈደረሸን ዝተሓበረ ኢሳይስ ኣየለ። አብ ውዳኢ ሰዓት ምስታፋ ድማ እቲ ካልኣ ኣርኣዮቲ ናይዚ ካታገሪ እዩ። ንሱ፤ ዋላኳ ብምስታፋ

ንደገፍቲ እንተዕገቡ ውድድሩ ክፍጽም ግን ኣይክኣልን።

ንበዩ ሰምኦንን መሉሪታ ኪገብሩ ናብ ሽዱሽተ ካልኣት ተቐዳደምቲ ዝጸምበረ ውድድር ናይ 1800 ካታገሪ ነበረ። ሪናውልት 1400 ሰሊ ቱርቦ መኪና ሓዘ ዝቐረበ መሉሪታ ድማ ናይ 100 ሚትሮ ሓለፋ ንመወዳደርቲ ብምሃብ እዩ ናብ ጸወታ ኣትዩ። ዓቢ ደሕደን፤ ማሕዲን ዝተመርቀፈሉ ቀዳሞት ዘርያታት፤ አብ ድሕሪት ንዮውሃንስ ፍሰሃዩ ሳይሞን ጸሃዩ፤ ርቢል ክብርምን . . . ካልኣትን አብ ናይ ቀረባ ቅሶል ኣኣተወ። ጸዕዳ ትኪ ዝተፍኣት መኪና ዓቢ ካብ ውድድር አብ ዝተኣለየትሉ፤ ዮውሃንስ ሳይሞን፤ ርቢል ከምኡ ድማ መሉሪታ አብ ቅልስ ኣተወ። እንተ 1000 ሰሊ ቱርቦ ዳትሰን ዝዓይነታ መኪና ብምሓዝ ናብዚ ውድድርዚ ዝኣተወ ሃኒ ኢብራሂም ግና ንጸወታ ብምዕዶ ኪገብሩ ምዕብሰ ኣድማኢ ኮይኑ ኣይቀረበን - እዚ መኪና፤ አብ ዝሓለፈ ውድድራት ኣዘዞ ሓይል ምንባራ ይዝከር።

ርቢል ክብርም ካብ ጸወታ ዘልሓጥ አብ ዝበለሉ ቅልስ አብ መንጎ ሳይሞን፤ መሉሪታን ዮውሃንስን ኮኑ ክልተ ግዜ ዝተመሓለፉ መሉሪታን ዮውሃንስን ንተግዘቡቲ ክቓንዩ እኳ እንተኸኣሉ፤ ዮውሃንስ መሪሕነት ናይቲ ጸወታ ካብ ምሓዝ ኣይተዓዘቡን - ጋማ እናግፍሐ አብ ዝመጸሉ መሉሪታ፤ ቅልሱ ምስ ሆንዳ ሲሺክ 1800 ሰሊ ዝዓይነታ መኪና ምስ ዝዓመቐ ሳይሞን ኮኑ፤ ጸወታ ክዘዘም አብ ዝተቐረበሉ ድማ፤ ሳይሞን አብ ኩርባ 360 ዲግሪ ኣንሸራተተ። አብ እግሩ ዝበረ መሉሪታ ንሳይሞን ከይገጨወ ክሓልፍ አብ ዝፈተነሉ ህምት ድማ እዩ መካኸሊ ጎማ ዘርከፈን መኪናኡ ድማ ኣርባወት ጎማኡ ከተንቃዕርር ዝተገደደትን። ዮውሃንስ ብዘይ ተቓጽኦ ቀዳማይ ክወጽእ እንከሉ፤ ሳይሞን ድማ ካልኣይ ኮይኑ። ዘዞም እናበለ ዝተጓዘበ በዩ ሰምኦን ድማ ሳልሳይ ኮይኑ።

አብ ክልተ ምድብ ዝተወዘዙ ናይ 2000 ሰሊ ተቐዳደምቲ ብዘሓም ሽዱሽተ ነበረ። አብ ናይ ቱርቦ ካታገሪ ሃብተ ዘርኣይ፤ ጌላይ ገብረኣምኣኽን ንጉሰ ሃብተን ድማ አብ መሰርዕ ተረኺቡ። ንፋልማይ ግዚኡ ናብ ውድድር መኪናን ሞተር ሳይክልን ኤርትራ ዝተጸምበረን በዚ ካታገሪዚ ብምጽማሩ ድማ ኣካታፊ ኮይኑ ዝጸንሐን ሃብተ ዘርኣይ ብኣጋኡ አብ ቀዳሞት ዘርያታት እዩ ካብዚ ውድድርዚ ወጸኡ። ሓይ ዘርያ ንመሳቱኡ ዝሃበ ንጉሰ ከም ናይ ዝሓለፈ ውድድራት ቀዳማይ ክወጽእ እንከሉ፤ ጌላይ ድማ ካልኣይ ኮይኑ።

አብ ተመሳሳሊ ሰሊ ቱርቦ ኣልቦ መኪናን ዝሓሸ ብቐዳት ከርኢ ትጽቢት ዝተገብረሉ ሊዮናርዶ ሞዲቺ፤ ከምኡ ድማ ተሳፋኣም ረድኡ ከኣ ዘይምቕጽሉን ንሚልክያስ ርኢሞ ንዘይት ክገብሩ እዩ ደርሶ። ንዘይት ድማ ተዓዊቲ ኮይኑ።

ውድድር ቅርጺ ኣካላት ተቐባይዩ

ብምክንያት ጽምብል ዝኸረ ሰርሒት ፈንቅል ብምትሕብባር

ሃማመተኤ፤ ሃማደኤ፤ ዳዊት ኣባዲ ከምኡ ድማ ሰላም ማእከል መሰልጠኒ

ኣካላት ውድድር ቅርጺ ኣካላት ተቐባይዩ ነይሩ።

አብቲ 25 ተወዳደርቲ ዝተሳተፉሉ ውድድር፤ ካብ ጉጅለ ሓይ በረኽት እዮብ፤ ቢንያም ተመስገንን ሚሮን ሚካኤልን ተዓዊቶም። አብ ምድብ ክልተ ሴም ቴድሪስ፤ ርቢል ዘርኣሰናይን ፊልሞን ዳዊትን ተመሳሳሊ ተርታ ክሕዙ እንከለዉ፤ ናሆም ኣርኣዮ፤ ሚካኤል ዮውሃንስን ኣብርሃም ኣሮንን ከኣ ካብ ቀዳማይ ክሳብ ሳልሳይ ወጸኡም።

ዕዉታት ናይዚ ብጂምናዝዮም ሃማመተኤ፤ ዳዊት ኣባዲን ማሕበረ ኮም ኤርትራውያን አብ ሰነንዲናቭያን ዝተመወለ ውድድር፤ ካብ ኢድ ዝተፈላለዩ ሓለፍቲን ናይ ክብሪ ዕዳማትን ናይቲ ዕለት ዝተዳለወሎም ሽልማት ተቐቢሎም።

** ** *

**ዞባ ማእከል
አስመራ**

ከሳሊት ወ/ሮ ለተኪዳን ሃይለ ተወልደ፡ ተኸላሲ አቶ ቅዱስ ገብረሚካኤል ናይ ገንዘብ ክሲ ቀሪቡልካ ስለዘሎ፣ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል መከላከል መልሲ ሒዝካ ን11/3/20 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 6ይ መጋባእያ ቁ.41 ቅረብ። እንተዘይቀራብካ ግን ንሰኻ ኣብ ዘይብሉ ጉዳይካ ተራእዩ ክውሰን ምዃኑ ነፍልጥ።

ት/ዕድመ ዳናይት ዮውሃንስ ዓንደማርያም፡

.....

ብወለዳ ኣቶ ዮውሃንስ ዓንደማርያን ወ/ሮ ሳባ ሰመረኣብ ማዕሉን ኣቢላ፡ ዳናይት ዮውሃንስ ዓንደማርያም ምባል ተሪፋ፡ ዳናይት ዮውሃንስ ዓንደማርያን ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዘበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን26/2/20 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ መጋባእያ ቁ.35 ይቅረብ።

**ላዕለዋይ
ቤት ፍርዲ
አስመራ**

ኣብ መንጎ ከሳሊ ወረ/ነፍ ተስፋይ ተኸለማርያምን ነፍ/ትብርህ ወ/ኪዳን፡ እያሱ ተስፋይ ወኪል እዮብ ጠበቓ ይሕደጎ ኣርኢያን፡ ተኸላሲት ወረ/ነፍ ተስፋይ ተኸለማርያም ነፍ/ትብርህ ወ/ኪዳን፡ ኣበባ ተስፋይ+6 ዘሎ ናይ ምቕሊት ውርሲ ክርክር፡ ወረ/ነፍ ኢትዮጵያ ተስፋይ ለምለም ገብረእግዚኣብሄር ሃብተጽዮን ኣድራሻኣ ንጹር ስለዘይኮነ፣ ተጸዊን ን27/2/20 ኣብ ላ/ቤ/ፍ ትቅረብ። እንተዘይቀሪባ ግን ንሳ ኣብ ዘይብሉ ጉዳያ ክረኣ ምዃኑ ነፍልጥ።

**ኮማዊ
ቤት ፍርዲ
ገዛ ባንዳ**

ኣብ መንጎ ከሳሊ ኣቶ ቶማስ ጸሃዩ ገብረሚካኤልን ተኸላሲት ወ/ሮ ቤትኤል ሚካኤል ገብረን ዘሎ ናይ ሰብኣይን ሰበይትን ክሲ ተኸላሲት ብኣድራሻኣ ክትርከብ ስለዘይኣለት፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን3/3/20 ኣብ ቤ/ፍ ትቅረብ። እንተዘይቀሪባ ግን ንሳ ኣብዘይብሉ ጉዳያ ክረኣ ምዃኑ ነፍልጥ።

**ኮማዊ
ቤት ፍርዲ
ኣባሻውል**

ኣብ መንጎ ከሳሊት ወ/ሮ ውነሽ ገብረእግዚኣብሔርን ተኸላሲት ወ/ሮ ሓረጉ ኣብርሃምን ዘሎ ናይ ሰም ምትሕልላፍ ክርክር፡ ተኸላሲት ብኣድራሻኣ ክትርከብ ስለዘይኣለት፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን12/3/20 ኣብ ቤ/ፍ ትቅረብ።

ኣቶ ብሰራት ሚካኤል ተፈሪ፡ ኣባሓጉና ተፈሪ ተኸላ እንግዳ ስለዝሞተ፡ 6 ተተካእቲ ደቂ ደቁን 1 ኣሞናን ወረሰቲ ምዃንና ይረጋገጻልና ስለዘበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/3/20 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

**ኮማዊ
ቤት ፍርዲ
ዕዳጋ ሓሙስ**

ወ/ሮ ኣኽበረት ኢሳቅ ገብረሂወት፡ በዓል-ቤተይ ዓንደብርሃን ዑቕባሰላሲ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 3 ደቅና ድማ ወረሰቲ ምዃንና ይረጋገጻልም ስለዘበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን4/3/20 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ወ/ሮ ሰምሃር ጸሃዩ ሃብተ፡ ኣደና ለምለም ግፎም ገብረማርያም ስለዝሞተት፡ ኣነ ምስ 1 ሓፍተይ ወረሰቲ ምዃንና ይረጋገጻልና ስለዘበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን26/2/20 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ከሳሊ ኣቶ ኤርምያስ መዓሾ ወልደሰላሴ፡ ተኸላሲ ኣቶ ጸሃዩ ኣብርሃም ገብረገርግስ ጉበረቲ ዝኾነት ናይ ገዛ መኪና ቁሰሌዳ ER-1-12013 ናይ ሕጂ ቁ/ሰሌዳ ER-1-C-3496፡ ቁ/ቻሲ JKE 70-0448239 ሸይጡለይ መኪና ኣረኪቡኒ ናብ ሰመይ ግን ከየመሓለፈለይ ካበዘ ሃገር ስለወጸ፡ ናብ ሰመይ ክመሓለፈለይ ስለዘበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን20/2/20 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

Happy Valentines Day

Come and enjoy
the event at
The Roof Garden

FRIDAY, 14th FEB

Doors Open At 6:45PM

ADVANCE BOOKING AT
Tel:07115579/202625
NICE Building, 5th Floor at
National Insurance Corporation of Eritrea

**ኮማንድ
ቤት ፍርድ
ዕዳጋ ሓሙስ**

ከሳሊት ወ/ሮ ለተንጉስ ገብረመስቀል ሃብተ፡ ተኸሳሊት ወ/ሮ ኪሮስ ኪዳነማርያም አብ አስመራ ዝርከብ ምም/ን/ዘባ ዕዳጋ ሓሙስ አባዋቻል አብ ሎታ 3፡ ፓርሰል ዜድ ዝርከብ አብ'ዚ ግዜ እዚ አብ ቤ/ጽ/ኮምሽን አባይቲ ብዋንነት ደብተር ቁ.101203 መወከሲ ቁ.111317-111318 ብስም ከሳሊት ዝተመዝገበ ዘይንቀሳቸስ ንብረት (ገዛ) ዘለዎ መሬት ተኸሳሊት ሸይጣትለይ ስም ከዩማሓለፊትለይ አድራሻእ ስለዝጠፋአኒ፡ ናብ ስመይ ይመሓለፈለይ ስለዝበላ፡ተኸሳሊት ብአካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን3/3/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

**ኮማንድ
ቤት ፍርድ
ጎዳይፍ**

ወ/ሮ ትብለጽ ገብረሰላሴ፡ ንላይ ሃይማኖት ሃብተሚካኤል ፍሰሃ ስለዝሞተት፡ እነ ምስ 3 አሕዋታ ዋራይ ወረሰቲ ምዃንና ይረጋገጻልና ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን5/3/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

**ኮማንድ ቤት ፍርድ
ሕምብርቲ**

ወ/ሮ ሰናይት ወልደደ፡ በዓል-ቤተይ አብርሃለይ ገብረእንድርያስ ህብቲ ስለዝተሰወኑ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 5 ደቅና ድማ ወረሰቲ ምዃንናም ይረጋገጻሎም ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን7/3/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

**ዞባ ዓንሰባ
ከረን**

ከሳሊት ዓማራ ያሲን መሓመድ፡ ተኸሳሊ ሓሰበላ ኢብራሂም መሓመድ-ሓምድ ንኣላንት ምርግጋጽ ዝምልከት ክሲ ተመስሪቲልካ ስለዘሎ፡ ብአካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን18/2/20 አብ ቤ/ፍ ቅረብ።እንተዘይቀራብካ ግን ንሰኻ አብ ዘይብሉ ጉዳይካ ክርእ ምዃኑ ነፍልዎ።

ትዕግስቲ ብርሃን ሓድጉ፡ ብወኪላ ወ/ሮ ትምኒት ወልደማርያም አቢላ፡ ስም አቦይ ብርሃን ሓድጉ ምባል ተሪፋ፡ አቶብርሃን ሓድጉ ተባሂሉ ይተአረመለይ ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/2/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ዝቃወም እንተሎ፡ ን20/2/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

**ኮማንድ ቤት ፍርድ
ምምሕዳር ከባቢ
ከረን 03**

ወ/ሮ ሳሊና ዓንዶም ስብሓት፡ ተጽዋዒ በዓል-ቤተይ ኤፍሬም ተክሊት ክፍለየሱስ አብ 2014 ብግቡእ ቃል ኪዳን ፈጸምና 1 ቅልዓ ወሊድና እንተኾነ፡ ተጽዋዒ አብ መወዳእታ 2015 ካብዚ ሃገር ምስወጽ ድሃይ ስለዘይብለይ ብአካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ቀሪቡ ጉዳይና ናብ ቤተ ዘመድ ሽማግሌ ክምርሓለይን ቃልኪዳን ከውርደለይን ስለዝበላ፡ ተጽዋዒ ን21/2/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

**ዞባ
ደቡብ
ዓዲ ቐይሕ**

አቶ ዛይድ ቐሺ በራኽ አስመርም፡ ስም ት/ዕድመ ንላይ ወዛም ዛይድ በራኽ ምባል ተሪፋ፡ ኤሽን ዛይድ በራኽ ተባሂሉ ይተአረመለይ ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን28/2/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ብርሃን ሜን ገብረእግዚኣብሄር፡ ስም ት/ዕድመ ንላይ ሮዳስ ከሓስ ሞጎስ ምባል ተሪፋ፡ ድሌት ከሓስ ሞጎስ ተባሂሉ ይተአረመለይ ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን28/2/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

አቶ ከሰተ ባህታ ጎይትአም ስም ት/ዕድመ ወደይ ሳይሞን ከሰተ ባህታ ምባል ተሪፋ፡ አቤል ከሰተ ባህታ ተባሂሉ ይተአረመለይ ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን5/3/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

አቶ ዑመር አሕመዲን መሓመድ ምባል ተሪፋ፡ ዑመር ኢብራሂም ዑመር ተባሂሉ ይተአረመለይ ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን5/3/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

**ኮማንድ
ቤት ፍርድ
ከተማ ደቀምሓረ**

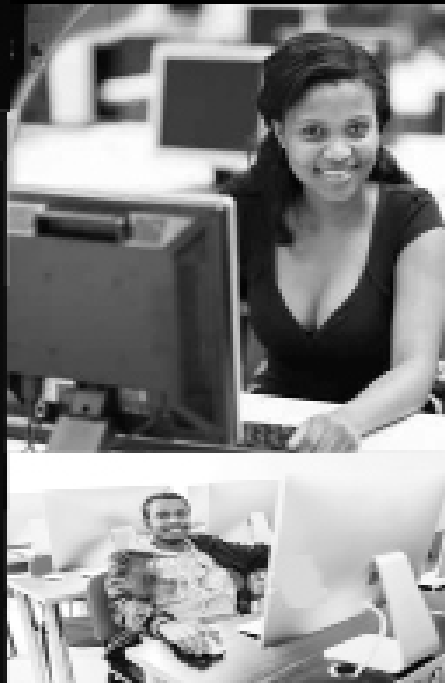
ወ/ሮ ንግስቲ ገብረእግዚኣብሄር ተሰማ፡ በዓል-ቤተይ ኪዳነ መስፍን ካሕሳይ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 6 ደቅና ወረሰቲ ምዃንናም ይረጋገጻሎም ስለዝበላ፡ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/2/20 አብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

REYUM IT & Business Training Center

ምዝገባ ሞያዊ ትምህርቲ

ንውብናት መዓልታት ብፍሉይ ጎደሎ ጥጋ !

- Accounting & Peachtree 2020
- Business Administration
- Auto Mechanic Training
- Advanced Computer Training
- Advanced Video Editing
- Video Camera Shooting
- Engineering Graphics
- Electrical line Installation

ኢድራሻና፡ ከባቢ ሞምፖልዮ ልዕሊ ቲፋሞስ ኢንተርፕራይዝ፡ ቁ.ቴሌ:127855

**ኢንዱስትሪ ዓለባ ኤርትራ ነዚ
ዝስዕብ ክፉት ናይ ስራሕ ቦታ
ይዕድም**

ዓይነት ስራሕ	ነርስ (Registered Nurse)
ደረጃ ትምርቲ	ዲፕሎማ ብዓውዲ ነርስ
ኩነታት ስራሕ	ኮንትራት
ጾታ	አንስታይ
ደሞዝ	ብናይ ትካል ስኬል

ምልክታ አብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጽአሉ 10 ናይ ስራሕ መዓልታት ናብ ቤ/ጽ ክፍሊ ምምሕዳር እንዳመጽኻን ክትምዝገባ ወይ ብቁ.ሳ.ጳ 314 ቴል182943 ከተቐርባ ንሕብር።

ሓራጅ

ንግዳዊ ባንክ ኤርትራ ዘፍረዶ ብፍ/ሰ/ዕዳ ኢረፍርም ሓ.ዝ.ብ.ማ ወረ/ገብረአብ ገብረሚካኤል ነፍ/በርህ ኢባይ ኽክፍልዎ ስለ ዘይክሉ- አቀዲሙ አብ ጋሕቴላይ ሰ/ቀ/ባሕሪ ዝርከብ ሕርሻ ዝተፈላለዩ ዓይነታት ንሕርሻ እድለይቲ ዝኾኑ ዝተፈላለዩ ዓቀናት ዘለዎም ቱቦታት ናይ ማይ ካርቲቭ ጸሊም ሞቶር ማይ ማሕረሻ ትራክተር ዶዘር አብ ላዕሊ መሬት ዝርከቡ ተንቀሳቻሲ ንብረት አብ ተርታ ቁጽሪ 1 ክሳብ 128 ተመዝገቦም ዘለዉ ዝተፈላለዩ ብዝሒ ዘለዎም ብሓራጅ ንምሻዋ ብበዓል ሞያ (ሓዲ ሚሊዮንን ክልተ ሚእትን ሓምሳን ሓመሽተ ሸሕን ሓመሽተ ሚእትን ቴሰዓን ሓመሽተን 05% ናቕፋ) 1,255,595.05 ተግሚቲ ቀሪቡ ስለዘሎ ክወዳደር ዝደሊ ካብ ዝቀረቡ ግምት ¼ ቡክ ሕሳብ ደብተር ሒዞ ወይ ብስም ፈጻሚ ፍርዲ C.P.O አስሪሑ ብአካል ወይ ብሕጋዊ ወኪሉ ቀሪቡ ክወዳደር ይኽእል። ተወዳደርቲ ቅድሚ ዕለት ጨረታ ሓመሽተ ናይ ስራሕ መዓልታት ዘሎ ክበጽሖ ዝደሊ መጠን ገንዘብ ብቁጽርን ብኣሃዝን ብንጽር ብምጽሓፍ አብ ፖስታ ዓሺጉ አብ ዝተዳለወ ሳንዱቕ ጨረታ ቁጽሪ 62 ዘሎ የእቲ። ዝቃወም እንተሎ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መሓገዲ እንተዘይአቕሪቡ ጨረታ ደው ኣይብልን እዩ።

ዕለት ጨረታ፡ 20/3/2020
ሰዓት ጨረታ፡ 3:00 – 4:00 ድ/ቀትሪ
ቦታ ጨረታ፡ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ገበን መጋቢያ ቁጽሪ 27

ተወሳኺ ሓበሬታ ዝደሊ አብ ላ/ቤ/ፍርዲ ቁጽሪ 66 ብኺኢላ ናይ ዝቐረበ ግምት (ሰነድ) ንብረት ክውከስ ይኽእል።

ቤ/ጽ/ዋ/ፈ/ፍርዲ

ሓበሬታ

ሃገራዊ ማሕበር ብድሆ ኤርትራ

ኩሉ መዳያዊ ሓቅታት ኤች.ኢይ.ኢ/ኤይድስ ንምፍላጥ፡ ናብ ሃገራዊ ማሕበር ብድሆ ኤርትራ ኣገልግሎት ምኽሪ ብቴሌፎን ደውሉ።

ሰዓታት ስራሕ ካብ ሰነይ ክሳብ ዓርቢ ንግሆ ካብ 8:00 - 12:00 ቅድሚ ቀትሪ ምሽት ካብ 2:00 - 6:00 ድሕሪ ቀትሪ ብቁ/ስልኪ 110179 ደውሉ።

ፋ/ላ/ፖስታ 5537፤ E-mail; bidhonational@gmail.com

ስቕታ ጎዳኢ ስለዝኾነ፡ ብዛዕባ ኤች.ኢይ.ኢ ብግልጺ ንዘራረብ።

ታይለንድ - መጥቃዕቲ ብረት ከቢድ ስንባደ ይፈጥር

ታይለንድ፡ ነፃ ብቻም 8 ሰዓት ነፃ ከገጣ ናን ራታኪማ ብመጥቃዕቲ ፈክሶ ብረት ዝተቐትሉ ዚጋታታ ዝኾረ ንራትሉም፡ ቦቲ ናጻው ዝገዛዩ ብኣሽሓት ዝቐጸሩ ዚጋታታታ ሃገር ዝተሓረ. ሰንክት ምሽት ሽምብ ብምውላድ ናይ ሓዘን መልእኽታታታ ብምጽሓፍ ስምዒታት ብምግባርን ሓዘኖም ከም ዝገለጹ ቢሲሲ ሓቢሩ።

እቲ መጥቃዕቲ ብኣደ ስጦታ ወተሃደር ከም ዝተፈጸመ ክገለጽ እንክሎ፡ ኣብቲ መጥቃዕቲ 29 ሰዓት ሂወቶም ከም ዝተሓረጹ ካልኣት 57 ደማ ብገብድ ቆሰሉም ኣብ ሆስፒታል ተዓቓቦም ከም ዘለዉን ቢሲሲ ድሒሩ ኣብ ዘመዶ ጸብዮብ ሓቢሩ። እቲ ወዲ 32 ዓመት ምዃኑ ዝተገልጸ ጃክራፓንት ቶማ ዝተሰማዕ ስጦታ ወተሃደር ቀምጦ ምሽት ተኸሲ. ከም ዝጀመረን ክኸብ ሰንክት ወጋሕታ 317 ሰዓታት ዝኣክል ብዘይ ምቁራጽ

ከም ዝቐጸለን ምሽት ዘና ሓቢረኡ፡ ሰብ መዛ. እታ ሃገር ኣብ ዝለዎ ሓቢራታ እቲ ስጦታ ብምክንያት ፋይናንሰዊ ዘይምርድዳጽ ምስ ሓላፊኡ ተሓራርቑ ከም ዝበረ ድሕሪ ምጽጻፍ ፈለግ ንዕኡ ነቲ ሓላፊኡ ከም ዝቐተሎ ሓቢሮም። እቲ ስጦታ ድሒሩ ናብቲ ብተርጉሞል 21' ዝፍለጥ ህንጻ ብምቐናዕ ንብዙሓት ገጽዓት ሰዓት ከም ዝቐተሎ ብድሕሪዚ ናብ ሰንክት ኣብ ዘውግኡ ለይቲ ብኣየሉት ጸጥታ እታ ሃገር ከም ዝተቐተለ ሰብ መዛ. ታይለንድ ወሲኹም ሓቢሮም።

ቀዳማይ ሚኒስተር ታይለንድ ፕሪዳት ታን ኦቻ ብሰንክት ናብቲ ዝቐሰሉ ግዳዮት ተዓቓቢኦሉ ዘለዉ ሆስፒታል ኣብ ዝገበር ምብደታ እቲ ዘሕዘብ ዝበሉ ናጻው ኣብታ ሃገር ናይ መጀመርታ ተርጓሚ ምዃኑ ድሕሪ ምጽጻፍ፡ ናይ መጀመርታን ናይ መውጫታን ናጻው ክኸውን ድሒሩ ገለጸ።

ግሪክ፡ ሰደተኛታት ዝዳጉኡል መዓሰከር ንምህናጽ ትዳሎ

መዓሰቲ ግሪክ ኣብ ከተማ ወጽኦ ዝድኩን ማእከል መዓካዚ ዘይሕጋውያን ሰደተኛታት ናይ ምህራሕ መደብ ኣውጽኦ። እቲ መደብ ድሕሪቲ ኣብ መዓካ ዘይሕጋውያን ሰደተኛታትን ሃርቲ ናይቲ ክኸብን ዝተኸሰተ ዘይምርድዳጽ ሰንክት ደወጸኦ ከም ዘሎ፣ ዝገለጸ። እኒም ኣብቲ ክኸብ ዝቐመጡ ግሪካውያን እቲ ሰደተኛታት ተዓቓቢኦሉ ዘለዉ ማእከል ክፈርስ ይኣቲ ከም ዘለዉ ሰብ መዛ. እታ ሃገር ሓቢሮም።

እቶም ህላውት ሰብመዛ. ብሕይ ኣብ ዝለዎ መዓሰቲ፡ ኣብ ክኸብታት ደሲት ሊሰላኤ ካሳንን ሳሞንን መሬት ብምዕግግ ንዝተፈለሉ ቀረብት ሰደተኛታት ከግልጹ ምዃኖም እውን ሓቢሮም። ኣብቲ ክኸብ ዘለዉ ብኣሽሓት ዝቐጸሩ ዘይሕጋውያን

ሰደተኛታት፡ ፖለቲካዊ ዑቕባ ንኸውላው ዘፍተውዎ ወረቐቶም ይጸብዩ ከም ዘለዉ ዝተሓሩ ጸብዮብ፡ እቲ ተኣኪምሎ ዘለዉ መዓሰቲ ኣዘዩ ጸቢብ ብምዃኑ ተጨቓጨቓም ክኸብሩ ተገዳዶም ከም ዘለዉ ኣመልኪቶም።

ኣብ ደሲት ሊሰላኤ ዘለዉ ዘይሕጋውያን ሰደተኛታት፡ ብሰንክቲ ኢጋጠመዎም ዘሎ ከቢድ ናይ መዓሰቲ ጸገማት ዝተሓረ. ሰመን ተቓውሞ ገረም ከም ዝለዩ ዝኸበር እዩ። ኣብ 2015ን 2016 ብመዓዲ ግሪክ ኣብሉም ንኤውሮጳ ዝኣተዉ ሰደተኛታት ኣዘዩም ብዙሓት ከም ዝለዩ ክኸብን እንክሎ እኒም ሕጂ ኣብ ግሪክ ዘለዉ ሰደተኛታት ደማ ከም ናቶም ዕድል ኪገጥሙ ይጸብዩ ከም ዘለዉ ርዕተርስ ሓቢሩ።

ኤልሳልቫዶር - ወተሃደራት ብሓይሊ ናብ ህንጻ ባይቶ ኣትዮም

ብረት ዝጸጠቐ ወተሃደራትን ኣብቲ ፖሊስን ኤልሳልቫዶር፡ ድሒታቶም ንምጽጻፍ ብዘይ ፍቓድ ናብ ህንጻ ባይቶ እታ ሃገር ከም ዝኣተዉ ርዕተርስ ሓቢሩ። እቶም ስጦታት ወተሃደራትን ፖሊሲኦን ፕሪደንት እታ ሃገር ናይብ ቦተሊ ንኣብቲ ባይቶ እታ ሃገር መብርሂ እናጸገም እንክሎ ምስ ስጥቶም ከም ዝኣተዉ ርዕተርስ ብዘወገኹ ኣመልኪቶ።

እቶም ስጦታት እታ ሃገር ኣቐዲማ ዝጠጠቡ 109 ሚልዮን ዶላር ልቓሕ ናይ ምሕታት መደብ ክትግበር ይኣቲ ከም ዘለዉ ዝተሓረ ማሕፍት ዘና፡ ፕሪደንት ናይብ ቦተሊ እቲ ዝርከብ ልቓሕ ንምዕጋል ኣብ ምክልኻል ዝኸነት ዝሕግዙ ናውቲ ፖሊስን ኣይፈታት ጸጥታን እታ ሃገር ክውዕል ምዃኑ

ገለጹ ከምዝበረ ገለጸ።

እቲ ፕሪደንት ነቲ ናይ ልቓሕ መደብ ንኸውዓት መዓልታት ከወገዘፍ ምዃኑ ኣቐዲሙ ንኣብቲ ባይቶ እታ ሃገር ኣፍሊጥም ሰለ ዝበረ ወተሃደራትን ፖሊሲኦን ሃገር ብዘብረኩም እቲ ዝወጸ ናይ ልቓሕ

መደብ ብቐልጠፍ ክደርቕ ይኣቲ ከም ዘለዉ ጸብዮብ ሓቢሮም።

ኤልሳልቫዶር ኣብ ዓለም ሓንቲ ክብትን ዝኸነት ብጠቢኪ ዝረኣፈለን ሃገራት ብምዃና፡ ወተሃደራትን ፖሊሲኦን እታ ሃገር ብጠቢኪ መሃርኪ ከም ዘድልዮም ክኸብን ጸኒሖ እዩ።

ቻይና - ቁጽሪ ግዳያት ኮሮና ቫይረስ ይንህር

ቁጽሪ ናይቶም ብኮሮና ቫይረስ ተለኸፎም ህይወቶም ዝሸኑ ዘለዉ ዚጋታት ቻይና ኣብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ እናዘደ ይኸደድ ምህዉዉ ማሕፍት ዘና ዓለም ኣቃሊሖ። ኣብዚ ግዜ ዘለዉ 900 ዚጋታት ቻይና ቦቲ

ሕምም ተለኸፎም ክከሙ እንክሎ፡ ካልኣት ልዕሊ 40 ሺኦ ደማ ቦቲ ቫይረስ ተለኸፎም ከም ዘለዉ ወድብ ጥሃና ዓለም ሓቢሩ።

ኣብ ዝተሓረ ሰንክት 8 ሰዓት ጥራይ 97 ካብቶም ቦቲ ሕምም ዝተለኸፉ

ዚጋታት ከም ዝከሙ ዝተሓሩ ሰብ መዛ. ጥሃና እታ ሃገር እዚ ቫይረስ ዘብት ኣሳይኦም ብዘሎ መጠን ጥንቲ ነቲ ኣብ 2003 ኣብ ቻይና ተጠቢቶ ናብ መሓዲ ዓለም ብምልቦ ሂወት ኣሳታት 800 ሰዓት ዝቐጸሉ ቫይረስ ሳርኪ ከም ዝተሓረ ገለጸም።

ኣብ ቻይና ኣደሻ መልክቲ ቫይረስ ኮሮና ኣብቲ ዝቐጸሎ ቀሩብ ቀሓት ከምዘሎ ክኸብር እንክሎ፡ ሰንክት 8 ሰዓት ጥንቲ እታ ዝጠቢኪ ምውታት ዝተረጸየሉ መዓልቲ ኮሮና ተመዝጊባ ኣሎ። እዚ ኣብ ዝተሓረ ወርኪ ኣብ ቻይና ንመጀመርታ ግዜ ዝተረጸየ ብ '2019 n-COV' ዝፍለጥ ዓይነት ቫይረስ ዘብት ናብ 27 ዝተፈለሰ ሃገራት ተሓቡ ከም ዘሎ ጸብዮብ ይሕብዩ።

ንጀርመን ክትመርሕ ዝተሓጽዮት ፖለቲከኛ መደባ ሰሪዛ

ቀንዲ መሪሕት ናይቲ ኣብ ሰልጣን ዘሎ ጀርመንዊ ሰልፊ ክርስቲያንዊ ደሞክራሲያዊ ሕብረት ዝኸነት ኣሃጸት ክራምፕ፡ ንመሪሕት ሃገር ቻንሰር ኣገዳ መርኳል ክትኣኦ መደብ ከም ዘይብሉ ጸብዮብ ሓቢሮም። ኣብ ታትሶስ 2018 ተላፊት ናይቲ ሰልፊ ኮሮና ዝተሸመት ኣሃጸት ኣብ ዝመጽጸ 2021 ንመርኳል ክትኣኦ ተሓጽዮ ከም ዝበረት ርዕተርስ ኣብ ዝኸግሐ ሓቢራ ገለጸ።

ኣሃጸት ክራምፕ ምስ ኣብቲ ናይቲ ሰልፊ ድሕሪ ዝገበሩት ርክብ ዘዚ ሃንደቦታ መዓሰቲ ከም ዝለዩ ዝኸበር ዘሎ። እዚ ጸል 57 ዓመት ፖለቲከኛ ኣብ 2000 ዓ/ም ናይ መጀመርታ ቀዳመይቲ ሚኒስተር ክኸሉ ሃገር ሳርኪ ኮሮና ብምሪጽ ክኸብ 2018 ነታ ክኸሉ ሃገር ከመሓደራ

ርዕተርስ ወሲኹ ይሕብዩ።

እዚ ብቐንሰር ኣገዳ መርኳል ተሓጽዮ ኣብ 2018 ልዕሊ 98 ሚሊዮን ደምጺ ብምርካብ መሪሕት ሰልፊ ደሞክራሲያዊ ሕብረት ክርስትያን ኮሮና ዘለ ፖለቲከኛ እቲ ትመርሐ ዘለ ሰልፊ ኣብዚ ቐረብ ግዜ ብሰንክቲ ዞጥደ ምርጫታት ተቐጽቶ ከም ዝበረ ዝኸበር

እዩ። ንኣ ንኣጃንክ ፍራንክ ፕሪስ ኣብ ዝለዩ ሓቢራታ ኣብ ዝመድናታት ኣብቲ ሰልፊ ደሞክራሲያዊ ሕብረት ክርስትያን ዘሎ ጸም ዘብት ከም ዘይተፈሕኩ ሓቢሩ። ክራምፕ፡ ገደብ ግዜ ሰልጣኖ ክኸብ ዝኣክል ኣብ ሰልጣኖ ክትጸንሕ ትጸብት ከም ዘለዎም ሰብ መዛ. እታ ሃገር ሓቢሮም።

